

ગુજરાત માધ્યમિક ઔર ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2024-25

કક્ષા - 9

વિષય - હિન્દી (પ્રથમ ભાષા)

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 ઘંટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાંક : 50

નોંધ : આ પરિચ્છિક વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાચિન્કો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાચિન્ક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ હાઈ/ઉદેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

ઉદ્દેશ્ય અનુસાર ભારાંક :

હેતુ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોગન (A)	ઉચ્ચ વैચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
પૂર્ણાંક	09	16	08	05	12	50
પ્રતિશત	18%	32%	16%	10%	24%	100%

પ્રશ્ન પ્રકાર અનુસાર ભારાંક :

ક્રમાંક	પ્રશ્ન કા પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા		કુલ અંક
		વિકલ્પ રહિત	વિકલ્પ સહિત	
1.	વસ્તુનિષ્ઠ પ્રશ્ન (O)	15	15	15
2.	લઘૂતરીય પ્રશ્ન (SA - I)	04	04	04
3.	લઘૂતરીય પ્રશ્ન (SA - II)	08	10	17
4.	વિસ્તૃત જવાબી પ્રશ્ન (LA)	02	02	08
5.	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (EA)	01	01	06
	કુલ	30	32	50

વિભાગ અનુસાર ભારાંક

ક્રમ	વિભાગ	ભારાંક
1.	વિભાગ - A (ગદ્ય)	14
2.	વિભાગ - B (પદ્ય)	14
3.	વિભાગ - C (વ્યાકરણ)	12
4.	વિભાગ - D (લેખન)	10
	કુલ	50

વ્યાકરણ અનુસાર ભારાંક

ક્રમ	વ્યાકરણ	ગુણાંકન
1.	પર્યાયવાચી શબ્દ	02
2.	વિલોમ શબ્દ	02
3.	ઉપસર્ગ યા પ્રત્યય	01
4.	શબ્દસમૂહ કે લિએ એક શબ્દ	01
5.	નિપાત	01
6.	ક્રિયાપદ	01
7.	મુહાવરા	04
	કુલ	12

ગુજરાત માધ્યમિક ઔર ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
શૈક્ષणિક વર્ષ - 2024-25

કક્ષા - 9

વિષય - હિન્દી (પ્રથમ ભાષા)

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 ઘણ્ટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણક : 50

પ્રશ્ન ક્રમ	વિભાગ એવં પ્રશ્ન કા વિવરણ	અંક
	વિભાગ : A (ગદ્ય)	[14]
(1 સે 2)	દો વૈકલ્પિક પ્રશ્ન પૂછિએ, પ્રત્યેક પ્રશ્ન મેં ઉત્તર કે લિએ તીન વિકલ્પ દીજિએ ।	[02]
(3 સે 4)	એક-એક વાક્ય મેં ઉત્તર હો એસા દો પ્રશ્ન પૂછિએ ।	[02]
(5 સે 7)	દો-તીન વાક્યો મેં ઉત્તર હો એસે તીન પ્રશ્ન પૂછિએ । (કોઈ દો લિખોં)	[04]
(8 અથવા 8)	છે: સાત વાક્યોં મેં ઉત્તર હો એસા એક પ્રશ્ન પછિએ, ઔર ઉસકે વિકલ્પ મેં એક પ્રશ્ન પૂછિએ ।	[04]
(9)	આશય સ્પષ્ટ કરને કે લિએ કોઈ એક ગદ્યાંશ પૂછિએ ।	[02]
	વિભાગ : B (પદ્ય)	[14]
(10 સે 11)	દો વૈકલ્પિક પ્રશ્ન પૂછિએ, પ્રત્યેક પ્રશ્ન મેં ઉત્તર કે લિએ તીન વિકલ્પ દીજિએ ।	[02]
(12)	એક-એક વાક્ય મેં ઉત્તર હો એસે એક પ્રશ્ન પૂછિએ ।	[01]
(13 સે 15)	દો-તીન વાક્યો મેં ઉત્તર હો એસે તીન પ્રશ્ન પૂછિએ । (કોઈ દો લિખોં)	[04]
(16 અથવા 16)	છે: સાત વાક્યોં મેં ઉત્તર હો એસા એક પ્રશ્ન પછિએ, ઔર ઉસકે વિકલ્પ મેં એક પ્રશ્ન પૂછિએ ।	[04]
(17)	આશય સ્પષ્ટ કરને કે લિએ કોઈ એક પદ્યાંશ પૂછિએ ।	[03]
	વિભાગ : C (વ્યાકરણ)	[12]
(18 સે 19)	દો પ્રશ્ન પર્યાયવાચી શબ્દ કે લિએ પૂછિએ ।	[02]
(20 સે 21)	દો પ્રશ્ન વિલોમ શબ્દ કે લિએ પૂછિએ ।	[02]
(22)	એક પ્રશ્ન ઉપસર્ગ યા પ્રત્યય કે લિએ પૂછિએ ।	[01]
(23)	એક પ્રશ્ન શબ્દસમૂહ કે લિએ એક શબ્દ પૂછિએ ।	[01]
(24)	એક પ્રશ્ન નિપાત કે લિએ પૂછિએ ।	[01]
(25)	એક પ્રશ્ન ક્રિયાપદ કા પૂછિએ ।	[01]
(26 સે 27)	દો મુહાવરે કા અર્થ લિખકર વાક્ય પ્રયોગ કે લિએ પૂછિએ ।	[04]
	વિભાગ : D (લેખન)	[10]
(28 સે 31)	અપઠિત ગદ્યાંશ આધારિત ચાર પ્રશ્ન પૂછિએ ।	[04]
(32 અથવા 32 અથવા 32)	કિસી એક વિષય પર 200 શબ્દોં મેં નિબંધ પૂછિએ ઔર ઉસકે તીન વિકલ્પ દીજિએ ।	[06]

નોંધ : (1) પ્રથમ પરીક્ષા માટે જૂનથી સપ્ટેમ્બર માસ સુધીનો અભ્યાસક્રમ રહેશે.

(2) વાર્ષિક પરીક્ષાનાં નમૂનાનાં પ્રશ્નપત્રમાં મૂકવામાં આવેલ ક્ષમતા આધારિત પ્રશ્નો (CBQ) મુજબના પ્રશ્નો પ્રશ્નપત્રના તમામ વિભાગોના મળીને કુલ અંદર્ભિત 50% ગુણના પ્રશ્નો પ્રથમ, દ્વિતીય પરીક્ષાના પ્રશ્નપત્રમાં પૂછવાના રહેશે.

ગુજરાત માધ્યમિક ઔર ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષणિક વર્ષ - 2024-25

કક્ષા - 9

વિષય - હિન્દી (પ્રથમ ભાષા)

દ્વિતીય પરીક્ષા

સમય : 2 ઘંટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાક : 50

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાચિનકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાચિનક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ હાઈ/ઉદેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

ઉદ્દેશ્ય અનુસાર ભારાંક :

હેતુ	જાન (K)	સમજી (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
પૂર્ણાક	09	16	08	05	12	50
પ્રતિશત	18%	32%	16%	10%	24%	100%

પ્રશ્ન પ્રકાર અનુસાર ભારાંક :

ક્રમાંક	પ્રશ્ન કા પ્રકાર	પ્રશ્નો કી સંખ્યા		કુલ અંક
		વિકલ્પ રહિત	વિકલ્પ સહિત	
1.	વસ્તુનિષ્ઠ પ્રશ્ન (O)	15	15	15
2.	લઘૂતરીય પ્રશ્ન (SA - I)	04	04	04
3.	લઘૂતરીય પ્રશ્ન (SA - II)	08	10	17
4.	વિસ્તૃત પ્રશ્ન (LA)	02	02	08
5.	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (EA)	01	01	06
	કુલ	30	32	50

વિભાગ અનુસાર ભારાંક

ક્રમ	વિભાગ	ભારાંક
1.	વિભાગ - A (ગદ્ય)	14
2.	વિભાગ - B (પદ્ય)	14
3.	વિભાગ - C (વ્યાકરણ)	12
4.	વિભાગ - D (લેખન)	10
	કુલ	50

વ્યાકરણ અનુસાર ભારાંક

ક્રમ	વ્યાકરણ	ગુણાંકન
1.	પર્યાયવાચી શબ્દ	02
2.	વિલોમ શબ્દ	02
3.	ઉપસર્ગ યા પ્રત્યય	01
4.	શબ્દસમૂહ કે લિએ એક શબ્દ	01
5.	નિપાત	01
6.	ક્રિયાપદ	01
7.	મુહાવરા	04
	કુલ	12

ગુજરાત માધ્યમિક ઔર ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
શૈક્ષणિક વર્ષ - 2024-25

કક્ષા - 9
વિષય - હિન્દી (પ્રથમ ભાષા)
દ્વિતીય પરીક્ષા

સમય : 2 ઘણ્ટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાક : 50

પ્રશ્ન ક્રમ	વિભાગ એવં પ્રશ્ન કા વિવરણ	અંક
	વિભાગ : A (ગદ્ય)	[14]
(1 સે 2)	દો વૈકલ્પિક પ્રશ્ન પૂછિએ, પ્રત્યેક પ્રશ્ન મેં ઉત્તર કે લિએ તીન વિકલ્પ દીજિએ ।	[02]
(3 સે 4)	એક-એક વાક્ય મેં ઉત્તર હો એસા દો પ્રશ્ન પૂછિએ ।	[02]
(5 સે 7)	દો-તીન વાક્યો મેં ઉત્તર હો એસે તીન પ્રશ્ન પૂછિએ । (કોઈ દો લિખેં)	[04]
(8 અથવા 8)	છઃ સાત વાક્યોં મેં ઉત્તર હો એસા એક પ્રશ્ન પછિએ, ઔર ઉસકે વિકલ્પ મેં એક પ્રશ્ન પૂછિએ ।	[04]
(9)	આશય સ્પષ્ટ કરને કે લિએ કોઈ એક ગદ્યાંશ પૂછિએ ।	[02]
	વિભાગ : B (પદ્ય)	[14]
(10 સે 11)	દો વૈકલ્પિક પ્રશ્ન પૂછિએ, પ્રત્યેક પ્રશ્ન મેં ઉત્તર કે લિએ તીન વિકલ્પ દીજિએ ।	[02]
(12)	એક-એક વાક્ય મેં ઉત્તર હો એસે એક પ્રશ્ન પૂછિએ ।	[01]
(13 સે 15)	દો-તીન વાક્યોં મેં ઉત્તર હો એસે તીન પ્રશ્ન પૂછિએ । (કોઈ દો લિખેં)	[04]
(16 અથવા 16)	છઃ સાત વાક્યોં મેં ઉત્તર હો એસા એક પ્રશ્ન પછિએ, ઔર ઉસકે વિકલ્પ મેં એક પ્રશ્ન પૂછિએ ।	[04]
(17)	આશય સ્પષ્ટ કરને કે લિએ કોઈ એક પદ્યાંશ પૂછિએ ।	[03]
	વિભાગ : C (વ્યાકરણ)	[12]
(18 સે 19)	દો પ્રશ્ન પર્યાયવાચી શબ્દ કે લિએ પૂછિએ ।	[02]
(20 સે 21)	દો પ્રશ્ન વિલોમ શબ્દ કે લિએ પૂછિએ ।	[02]
(22)	એક પ્રશ્ન ઉપસર્ગ યા પ્રત્યય કે લિએ પૂછિએ ।	[01]
(23)	એક પ્રશ્ન શબ્દસમૂહ કે લિએ એક શબ્દ પૂછિએ ।	[01]
(24)	એક પ્રશ્ન નિપાત કે લિએ પૂછિએ ।	[01]
(25)	એક પ્રશ્ન કિયાપદ કા પૂછિએ ।	[01]
(26 સે 27)	દો મુહાવરે કા અર્થ લિખકર વાક્ય પ્રયોગ કે લિએ પૂછિએ ।	[04]
	વિભાગ : D (લેખન)	[10]
(28 સે 31)	અપઠિત ગદ્યાંશ આધારિત ચાર પ્રશ્ન પૂછિએ ।	[04]
(32 અથવા 32)	કિસી એક વિષય પર 200 શબ્દોં મેં નિબંધ પૂછિએ ઔર ઉસકે તીન વિકલ્પ દીજિએ ।	[06]

- નોંધ : (1) દ્વિતીય પરીક્ષા માટે જૂનથી ડિસેમ્બર માસ સુધીનો અભ્યાસક્રમ રહેશે. જેમાં જૂનથી સપ્ટેમ્બર માસ સુધીના અભ્યાસક્રમમાંથી 30 ટકા અભ્યાસક્રમ અને ઓક્ટોબરથી ડિસેમ્બર સુધીના અભ્યાસક્રમમાંથી 70 ટકા અભ્યાસક્રમ રહેશે.
(2) વાર્ષિક પરીક્ષાનાં નમૂનાનાં પ્રશ્નપત્રમાં મૂકવામાં આવેલ ક્ષમતા આધારિત પ્રશ્નો (CBQ) મુજબના પ્રશ્નો પ્રશ્નપત્રના તમામ વિભાગોના મળીને કુલ અંદાજિત 50% શુણના પ્રશ્નો પ્રથમ, દ્વિતીય પરીક્ષાના પ્રશ્નપત્રમાં પૂછવાના રહેશે.

ગુજરાત માધ્યમિક ઔર ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2024-25

કલ્ખા - 9

વિષય - હિન્દી (પ્રથમ ભાષા)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 ઘંટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાંક : 80

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાચિન્કો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાચિન્ક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની ધૂટ રહેશે.

ઉદ્દેશ્ય અનુસાર ભારાંક :

હેતુ	જ્ઞાન (K)	સપ્દ્ધ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
પૂર્ણાંક	12	25	16	16	11	80
પ્રતિશત	15%	31.25%	20%	20%	13.75%	100%

પ્રશ્ન પ્રકાર અનુસાર ભારાંક :

ક્રમાંક	પ્રશ્ન કા પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા		કુલ અંક
		વિકલ્પ રહિત	વિકલ્પ સહિત	
1.	વસ્તુનિષ્ટ પ્રશ્ન (O)	24	24	24
2.	અતિલઘૂતરીય પ્રશ્ન (VSA)	15	15	15
3.	લઘૂતરીય પ્રશ્ન (SA - I)	08	10	16
4.	લઘૂતરીય પ્રશ્ન (SA - II)	03	03	09
5.	વિસ્તૃત પ્રશ્ન (LA)	02	02	08
6.	નિવંધાત્મક પ્રશ્ન (EA)	01	01	08
	કુલ	53	55	80

વિભાગ અનુસાર ભારાંક

ક્રમ	વિભાગ	ભારાંક
1.	વિભાગ - A (ગદ્ય)	25
2.	વિભાગ - B (પદ્ય)	25
3.	વિભાગ - C (વ્યાકરણ)	15
4.	વિભાગ - D (લેખન)	15
	કુલ	80

વ્યાકરણ અનુસાર ભારાંક

ક્રમ	વ્યાકરણ	ગુણાંકન
1.	પર્યાયવાચી શબ્દ	02
2.	વિલોમ શબ્દ	02
3.	ઉપસર્ગ યા પ્રત્યય	01
4.	શબ્દસમૂહ કે લિએ એક શબ્દ	01
5.	નિપાત	01
6.	ક્રિયાપદ	01
7.	સમાસ-વિગ્રહ	02
8.	કહાવત	01
9.	મુહાવરા	04
	કુલ	15

ગુજરાત માધ્યમિક ઔર ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
શૈક્ષणિક વર્ષ - 2024-25

કક્ષા - 9

વિષય - હિન્�ી (પ્રથમ ભાષા)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 ઘંટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાક : 80

પ્રશ્ન ક્રમ	વિભાગ એવં પ્રશ્ન કા વિવરણ	અંક
	વિભાગ : A (ગદ્ય)	[25]
(1 સે 5)	વસ્તુનિષ્ઠ (વૈકલ્પિક) પ્રશ્ન પૂછિએ । (પ્રત્યેક પ્રશ્ન મેં ઉત્તર કે લિએ ચાર વિકલ્પ દીજિએ)	[05]
(6 સે 10)	સહી જોડ મિલાઇએ	[05]
(11 સે 12)	એક-એક વાક્ય મેં ઉત્તર હો એસે દો પ્રશ્ન પૂછિએ ।	[02]
(13 સે 16)	દો-તીન વાક્યોં મેં ઉત્તર હો એસે ચાર પ્રશ્ન પૂછિએ । (કોઈ તીન લિખને હૈનું)	[06]
(17 અથવા 17)	છઃ-સાત વાક્યોં મેં ઉત્તર હો એસા એક પ્રશ્ન પૂછિએ, ઔર ઉસકે વિકલ્પ મેં એક પ્રશ્ન પૂછિએ ।	[04]
(18 અથવા 18)	સન્દર્ભ વ્યાખ્યા કરને કે લિએ કોઈ એક ગદ્યાંશ પૂછિએ, ઔર ઉસકે વિકલ્પ મેં એક ગદ્યાંશ પૂછિએ ।	[03]
	વિભાગ : B (પદ્ય)	[25]
(19 સે 28)	વસ્તુનિષ્ઠ (વૈકલ્પિક) પ્રશ્ન પૂછિએ, પ્રત્યેક પ્રશ્ન મેં ઉત્તર કે લિએ ચાર વિકલ્પ દીજિએ ।	[10]
(29 સે 30)	એક-એક વાક્ય મેં ઉત્તર હો એસે દો પ્રશ્ન પૂછિએ ।	[02]
(31 સે 34)	દો-તીન વાક્યોં મેં ઉત્તર હો એસે ચાર પ્રશ્ન પૂછિએ । (કોઈ તીન લિખને હૈનું)	[06]
(35 અથવા 35)	છઃ-સાત વાક્યોં મેં ઉત્તર હો એસા એક પ્રશ્ન પૂછિએ, ઔર ઉસકે વિકલ્પ મેં એક એક પ્રશ્ન પૂછિએ ।	[04]
(36 અથવા 36)	સન્દર્ભ વ્યાખ્યા કરને કે લિએ કોઈ એક પદ્યાંશ પૂછિએ ઔર ઉસકે વિકલ્પ એક પ્રશ્ન પૂછિએ ।	[03]
	વિભાગ : C (વ્યાકરણ)	[15]
(37 સે 38)	દો પ્રશ્ન પર્યાયવાચી શબ્દ કે લિએ પૂછિએ ।	[02]
(39 સે 40)	દો પ્રશ્ન વિલોમ શબ્દ કે લિએ પૂછિએ ।	[02]
(41)	એક પ્રશ્ન ઉપર્સર્ગ યા પ્રત્યય કે લિએ પૂછિએ ।	[01]
(42)	એક પ્રશ્ન શબ્દસમૂહ કે લિએ એક શબ્દ પૂછિએ ।	[01]
(43)	એક પ્રશ્ન નિપાત કે લિએ પૂછિએ ।	[01]
(44)	એક પ્રશ્ન ક્રિયાપદ કા પૂછિએ ।	[01]
(45 સે 46)	સમાસ-વિગ્રહ કરકે નામ દીજિએ ।	[02]
(47)	કહાવત કા અર્થ લિખિએ ।	[01]
(48 સે 49)	દો મુહાવરે કા અર્થ લિખકર વાક્ય પ્રયોગ કે લિએ પૂછિએ ।	[04]
	વિભાગ : D (લેખન)	[15]
(50)	ઔપचારિક પત્ર લિખને કે લિએ દીજિએ ।	[03]
(51 સે 54)	અપઠિત ગદ્યાંશ (પૂરકવાચન - કૃતિકા ભાગ-1) આધારિત ચાર પ્રશ્ન પૂછિએ ।	[04]
(55)	કિસી એક વિષય પર 250 શબ્દોં મેં નિબંધ પૂછિએ, ઔર ઉસકે ચાર વિકલ્પ દીજિએ ।	[08]

गुजरात माध्यमिक और उच्चतर माध्यमिक शिक्षण बोर्ड, गांधीनगर

शैक्षणिक वर्ष - 2024-25

कक्षा - 9

विषय - हिन्दी (प्रथम भाषा)

वार्षिक परीक्षा

समय : 3 घंटे

नमूने का प्रश्नपत्र

पूर्णक : 80

सूचना : (1) इस प्रश्नपत्र में कुल चार विभाग है एवम् 1 से 55 प्रश्न है।
 (2) सभी प्रश्न अनिवार्य है, आंतरिक विकल्प दिये गये हैं।
 (3) नया विभाग नये पन्ने पर लिखिए। प्रश्नों के उत्तर कमानुसार लिखें।

विभाग : A (गद्य)

[25]

- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर उचित विकल्प चुनकर लिखिए : [05]

 - प्रेमचन्दजी के बचपन का नाम क्या था ?
(क) धनपतराय (ख) चंपतराय (ग) चंपकराय (घ) राजपतराय
 - जानवरों में सबसे ज्यादा बुद्धिहीन किसे समझा जाता है ?
(क) गाय (ख) भैंस (ग) गधा (घ) बैल
 - फौजी-चोकियों में कौन रहा करते थे ?
(क) भारतीय फौजें (ख) नेपाली फौजें (ग) तिब्बती फौजें (घ) चीनी फौजें
 - प्रेमचन्द किस के साथ फोटो खिचा रहे थे ?
(क) भाई (ख) पत्नी (ग) बहन (घ) भाभी
 - परिवार में कितने सौ वर्ष तक कोई लड़की नहीं थी ?
(क) 200 (ख) 400 (ग) 600 (घ) 800

● रचनाकार की रचना से सुमेललित कीजिए (जोड़े मिलाइए) . [05]

रचनाकार	रचना
6. प्रेमचन्द	(अ) साँवले सपनों की याद
7. श्यामाचरण दूबे	(ब) दो बैलों की कथा
8. जाविर हुसैन	(क) उपभोक्तावाद की संस्कृति
9. हरिशंकर परसाई	(ड) मेरे बचपन के दिन
10. महादेवी वर्मा	(इ) ल्हासा की ओर (फ) प्रेमचन्द के फटे जूते

● निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए : [02]

 - गधे का छोटा भाई किसे कहा गया है ?
 - पाठ के अन्दर किसके जूते की बात की गई है ?

● निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं तीन प्रश्न के उत्तर दो-तीन वाक्य में लिखिए : [06]

 - 'जानवरों में भी मानवीय संवेदनाएँ होती हैं' - 'दो बैलों की कथा' पाठ के आधार पर स्पष्ट किजिए।
 - भारत की तरह तिब्बत में भी 'अतिथि देवो भव' की प्रथा है, पाठ के आधार पर स्पष्ट किजिए।
 - दिखावे की संस्कृति का हमारे समाज पर क्या प्रभाव पड़ रहा है ? अपने शब्दों में वर्णन किजिए।
 - 'साँवले सपनों की याद' पाठ से आपको क्या शिक्षा मिलती है ?

- निम्नलिखित प्रश्न का उत्तर छः - सात वाक्य में लिखिए : [04]
 35. बादलों के आने पर प्रकृति में जिन गतिशील क्रियाओं को कवि विचित्र किया है, उन्हें अपने शब्दों में लिखिए।

अथवा

35. कवि रसखान श्री कृष्ण और ब्रजभूमि के प्रति सच्चा प्रेम है - काव्य के आधार पर स्पष्ट किजिए।

- निम्नलिखित गद्यांश की संसदर्भ व्याख्या कीजिए : [03]
36. जेब-टटोली कौड़ी न पाई ।

अथवा

36. हसमुख हरियाली हिमआतप, ।
सुख से अलसाए से सोये ॥

विभाग - C (व्याकरण)

[15]

- निर्देशानुसार मुहावरों का अर्थ लिखकर वाक्य प्रयोग कीजिए ।

[04]

48. मज़ा चखना
49. संकेत करना

विभाग - D (लेखन)

[15]

50. निम्नलिखित विषय पर लगभग 100 शब्दों में पत्र लिखिए :

[03]

आपका नाम रूद्र है । E-301 आप ईशान सिल्वर, चौंदखेड़ा, अहमदाबाद, गुजरात के निवासी हैं । आपके मित्र का नाम गौरांग है । वह A-128 स्वागत बंगलो-3, मोढेरा रोड, महेसाणा, गुजरात के निवासी हैं । जन्मदिन की बधाई देते हुए अपने मित्र को पत्र लिखिए ।

- निम्नलिखित परिच्छेद को पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के उत्तर लिखिए ।

[04]

समाचार दिल दहलाने वाला था । कलेजा धड़क उठा मित्र के चेहरे पर भी आतंक की कई रेखाएँ उभरी । किंतु हम तुरंत ही सहज हो गये, यानि चेहरे पर चेष्टा करके सहजता ले आए, क्योंकि हमारे चारों ओर कहीं कोई परेशान नजर नहीं आ रहा था । पानी देखकर लौटते हुए लोग आय दिनों की तरह हंस-बोल रहे थे : बल्कि आज तनिक अधिक ही उत्साहित थे । हाँ, दुकानों में थोड़ी हडबड़ी थी । नीचे के सामान ऊपर किये जा रहे थे । रिक्शा, टमटम, ट्रक और टेम्पो पर सामान लादे जा रहे थे । खरीद-बिक्री बंद हो चुकी थी । पानवालों की बिक्री अचानक बढ़ गई थी । आज संकट से कोई प्राणी आतंकित नहीं दिख रहा था ।

51. समाचार कैसा था ?

52. मित्र के चेहरे पर किसकी रेखाएँ उभरी ?

53. रिक्शा, टम-टम, ट्रक और टेम्पो पर क्या लादे जा रहे थे ?

54. उपयुक्त अपठित गद्यांश का उचित शिर्षक दीजिए ।

55. निम्नलिखित विषयों में से किसी एक विषय पर 250 शब्दों में निबंध लिखिए :

[08]

(अ) मेरा प्रिय खेल :

प्रस्तावना, खेल की जानकारी, मेरा प्रिय खेल, खेल से होनेवाले लाभ, जीवन को आर्थिक रूप सँवारने में खेल का योगदान, निष्कर्ष ।

(ब) मेरा प्रिय त्यौहार :

प्रस्तावना, भारत में विविध प्रकार के त्यौहार, त्योहारों का धार्मिक महत्व, त्यौहार का महोत्सव, त्योहारों से सर्वधर्म सम्भाव की भावना, निष्कर्ष ।

(क) आतंकवाद का बढ़ता चरण :

प्रस्तावना, आतंकवाद का अर्थ, आतंकवाद से आर्थिक नुकशान, आतंकवाद का समाज पर असर, शांति-सहिष्णुता भंग होना, आतंकवाद का वैश्विक प्रभाव, निष्कर्ष ।

(ड) राममंदिर प्राण प्रतिष्ठा महोत्सव :

प्रस्तावना, अयोध्या का पौराणिक महत्व, राम का आदर्श, मर्यादापुरुषोत्तम राम की विशेषता, राममंदिर का ऐतिहासिक महत्व, प्राणप्रतिष्ठा का समयकाल, निष्कर्ष ।

शैक्षणिक वर्ष : 2024-2025

Competency Based Questions (क्षमता आधारित प्रश्नों)नी विंगत धोरण- 9 विषय : हिन्दी (F.L.) (002)

प्रश्नान्वे क्रम	गुण	प्रश्नी दृक्मां विंगत	Competency (क्षमता)	Learning Outcome (अध्ययन निष्पत्ति)
विभाग A				
13 अथवा 16	6	पद्धपाठों के आधार पर निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर लागभग 25-30 शब्दों में लिखिए।	C-3.2 किसी साहित्यिक पाठ को बारीकी से पढ़कर, रूप और शैली की आलोचना करके और संभवित अर्थों की व्याख्या करके उसका विश्लेषण करता है।	H0911 - पाठ्यपुस्तकों में शामिल रचनाओं के अतिरिक्त, जैसे कविता कहानी, एकांकी, गद्य-पद्य की अन्य विधाओं को पढ़ते-लिखते हैं और कविता की छवि और लय पर ध्यान देते हैं। H0913 - भाषा साहित्य की बारीकियों पर चर्चा करते हैं, जैसे विशिष्ट शब्द-भण्डार, वाक्य-संरचना, शैली-संरचना मौलिकता आदि।
17 अथवा 17	4	पद्धपाठों के आधार पर निम्नलिखित प्रश्नों में से किसी एक प्रश्न के उत्तर लागभग 35-40 शब्दों में लिखिए।	C-3.2 किसी साहित्यिक पाठ को बारीकी से पढ़कर, रूप और शैली की आलोचना करके और संभवित अर्थों की व्याख्या करके उसका विश्लेषण करता है।	H0911 - पाठ्यपुस्तकों में शामिल रचनाओं के अतिरिक्त, जैसे कविता कहानी, एकांकी, गद्य-पद्य की अन्य विधाओं को पढ़ते-लिखते हैं और कविता की छवि और लय पर ध्यान देते हैं। H0913 - भाषा साहित्य की बारीकियों पर चर्चा करते हैं, जैसे विशिष्ट शब्द-भण्डार, वाक्य-संरचना, शैली-संरचना मौलिकता आदि।
18 अथवा 18	3	निम्नलिखित गद्यांश की संसदर्भ व्याख्या कीजिए।	C-3.2 किसी साहित्यिक पाठ को बारीकी से पढ़कर, रूप और शैली की आलोचना करके और संभवित अर्थों की व्याख्या करके उसका विश्लेषण करता है।	H0911 - पाठ्यपुस्तकों में शामिल रचनाओं के अतिरिक्त, जैसे कविता कहानी, एकांकी, गद्य-पद्य की अन्य विधाओं को पढ़ते-लिखते हैं और कविता की छवि और लय पर ध्यान देते हैं।
31 अथवा 34	6	निधारित कविताओं के आधार पर निम्नलिखित प्रश्नों में से किसी तीन प्रश्नों के उत्तर लागभग	C-3.2 किसी साहित्यिक पाठ को बारीकी से पढ़कर, रूप और शैली की आलोचना करके और संभवित अर्थों की व्याख्या	H0911 - पाठ्यपुस्तकों में शामिल रचनाओं के अतिरिक्त, जैसे कविता कहानी, एकांकी, गद्य-पद्य की अन्य विधाओं को पढ़ते-लिखते हैं और कविता की छवि और लय पर ध्यान देते हैं।

प्रश्नांक	गुण	प्रश्नी टंडुकमां विगत	Competency (क्षमता)	Learning Outcome (अध्ययन निष्पत्ति)
		25-30 शब्दों में लिखिए।	करके उसका विश्लेषण करता है।	H0913 - भाषा साहित्य की बारीकियों पर चर्चा करते हैं, जैसे विशिष्ट शब्द-भण्डार, वाक्य-संरचना, शैली-संरचना मौलिकता आदि। H0920 - भाषा साहित्य का विविध विद्याओं (दोहा, चौपाई, सैया, साखी, संवाद) का परिचय प्राप्त करते हैं।
35 अथवा 35	4	निर्धारित कविताओं के आधार पर निम्नलिखित प्रश्नों में से किसी एक प्रश्न के उत्तर लगाया 35-40 शब्दों में लिखिए।	C-3.2 किसी साहित्यिक पाठ को बारीकी से पढ़कर, रूप और शैली की आलोचना करके और संभवित अर्थों की व्याख्या करके उसका विश्लेषण करता है।	H0911 - पाठ्यपुस्तकों में शामिल रचनाओं के अतिरिक्त, जैसे कविता कहानी, एकांकी, गद्य-पद्य की अन्य विद्याओं को पढ़ते-लिखते हैं और कविता की भवनि और लय पर ध्यान देते हैं। H0913 - भाषा साहित्य की बारीकियों पर चर्चा करते हैं, जैसे विशिष्ट शब्द-भण्डार, वाक्य-संरचना, शैली-संरचना मौलिकता आदि। H0920 - भाषा साहित्य की विविध विद्याओं (दोहा, चौपाई, सैया, साखी, संवाद) का परिचय प्राप्त करते हैं।
36 अथवा 36	3	निम्नलिखित पद्धांशों की संसदर्भ व्याख्या	C-3.2 किसी साहित्यिक पाठ को बारीकी से पढ़कर, रूप और शैली की आलोचना करके और संभवित अर्थों की व्याख्या करके उसका विश्लेषण करता है।	H0911 - पाठ्यपुस्तकों में शामिल रचनाओं के अतिरिक्त, जैसे कविता कहानी, एकांकी, गद्य-पद्य की अन्य विद्याओं को पढ़ते-लिखते हैं और कविता की भवनि और लय पर ध्यान देते हैं। H0913 - भाषा साहित्य की बारीकियों पर चर्चा करते हैं, जैसे विशिष्ट शब्द-भण्डार, वाक्य-संरचना, शैली-संरचना मौलिकता आदि। H0920 - भाषा साहित्य की विविध विद्याओं (दोहा, चौपाई, सैया, साखी, संवाद) का परिचय प्राप्त करते हैं।

विभाग C

प्रश्नानों कम	गुण	प्रश्नी दृक्मां विषय	Competency (क्षमता)	Learning Outcome (अध्ययन निष्पत्ति)
48 अथवा 49	4	निर्देशानुसार मुहावरों का अर्थ लिखकर वाक्य प्रयोग कीजिए।	C-3.2 किसी साहित्यिक पाठ को बारीकी से पढ़कर, रूप और शैली की आलोचना करके और संभवित अर्थों की व्याख्या करके उसका विश्लेषण करता है।	H0921 छात्रा व्याकरण के विविध बिंदुओं जैसे-समास, संधि, शब्द रचना, शब्दसमूह के लिए एक शब्द, वर्तनी, कहावत, मुहावरे, निपात, क्रियापद, क्रियाविशेषण, प्रत्यय, उपर्या, आदि का परिचय प्राप्त करता है, और उसका उपयोग करता है।
50	3	निम्नलिखित विषय पर लगभग 100 शब्दों में पत्र लिखिए।	C-1.2 अपने स्वयं के अनुभवों और दूसरों के अनुभवों से विभिन्न शैलियों (कथात्मक, वर्णनात्मक, व्याख्यात्मक, प्रेरक) में लिखते हैं।	H0920 सामाजिक मुद्दों पर ध्यान देते हुए पत्र, नोट लेखन इत्यादि कर पाते हैं।
55	8	निम्नलिखित विषयों में से किसी एक पर लगभग 250 शब्दों में निम्नवर्ध लिखिए :	C-1.1 सामाजिक संदर्भ के लिए उपर्युक्त भाषा का उपयोग करता है, कारणों के साथ सहमति और असहमति व्यक्त करता है, और चर्चा और बहस के माध्यम से निष्कर्ष पर पहुँचता है।	H0911 - पाठ्यपुस्तकों में शामिल रचनाओं के अतिरिक्त, जैसे कविता कहानी, एकांकी, गद्य-पद्य की अन्य विधाओं को पढ़ते-लिखते हैं और कविता का ध्यान और लय पर ध्यान देते हैं। H0913 - भाषा साहित्य की बारीकियों पर चर्चा करते हैं, जैसे विशिष्ट शब्द-भण्डार, वाक्य-संरचना, शैली-संरचना मौलिकता आदि।
				H0920 - भाषा साहित्य की विविध विधाओं (दोहा, चौपाई, सवैया, साखी, सबद) का परिचय प्राप्त करते हैं।

ગુજરાત માધ્યમિક ઔર ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
શૈક્ષणિક વર્ષ - 2024-25

કક્ષા - 9

વિષય - હિન્દી (દ્વિતીય ભાષા)

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 ઘણે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાંક : 50

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ હાઈ/ઉદેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની ધૂટ રહેશે.

ઉદ્દેશ્ય અનુસાર ભારાંક :

હેતુ	જ્ઞાન (K)	સમજ્ઞ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વैચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
પૂર્ણાંક	14	16	08	03	09	50
પ્રતિશત	28%	32%	16%	06%	18%	100%

પ્રશ્ન પ્રકાર અનુસાર ભારાંક :

ક્રમાંક	પ્રશ્ન કા પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ અંક
1.	વસ્તુનિષ્ટ પ્રશ્ન (O)	15	15
2.	અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્ન (VSA)	14	14
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્ન (SA - I)	03	06
4.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્ન (SA - II)	03	09
5.	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (EA)	01	06
	કુલ	36	50

વિભાગ અનુસાર ભારાંક

ક્રમ	વિભાગ અનુસાર	ભારાંક
1.	વિભાગ - A (ગદ્ય વિભાગ)	13
2.	વિભાગ - B (પદ્ય વિભાગ)	13
3.	વિભાગ - C (વ્યાકરણ વિભાગ) મુહાવરો, કહાવતે, વિરોધી શબ્દ, સમાનાર્થી શબ્દ, શબ્દસમૂહ કે લિએ એક શબ્દ, સંધિ, ભાવવાચક સંજ્ઞા, કર્તૃવાચક સંજ્ઞા, વિશેષણ, સમાસ, ઉપસર્ગ, વાક્ય શુદ્ધિ	12
4.	વિભાગ - D (લેખન વિભાગ) ગદ્ય સમીક્ષા, કહાની લેખન, પત્ર લેખન, નિબંધ લેખન	12
	કુલ	50

ગુજરાત માધ્યમિક ઔર ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
શૈક્ષણિક વર્ષ - 2024-25

કક્ષા - 9

વિષય - હિન્દી (દ્વિતીય ભાષા)
પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 ઘંટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાક : 50

વિભાગ : A (ગદ્ય)

[13]

- નિમલિખિત પ્રશ્નોં કે નીચે દિએ ગએ વિકલ્પોં મેં સે સહી વિકલ્પ ચુનકર ઉત્તર લિખિએ : (02)
પ્રશ્ન - 1
પ્રશ્ન - 2
- નિમલિખિત વાક્યોં મેં સે સહી વાક્યાંશ ચુનકર પૂરા વાક્ય ફિર સે લિખિએ : (02)
પ્રશ્ન - 3
પ્રશ્ન - 4
- સહી વિકલ્પ ચુનકર રિક્ત સ્થાનોં કી પૂર્તિ કીજિએ : (02)
પ્રશ્ન - 5
પ્રશ્ન - 6
- નિમલિખિત પ્રશ્નોં કે ઉત્તર એક-એક વાક્ય મેં લિખિએ : (02)
પ્રશ્ન - 7
પ્રશ્ન - 8
- નિમલિખિત પ્રશ્ન કા ઉત્તર દો-તીન વાક્યોં મેં લિખિએ : (02)
પ્રશ્ન - 09

અથવા

પ્રશ્ન - 09

- નિમલિખિત પ્રશ્ન કા ઉત્તર ચાર-પાઁચ વાક્યોં મેં લિખિએ : (03)
પ્રશ્ન - 10

અથવા

પ્રશ્ન - 10

વિભાગ : B (પદ્ય)

[13]

- નિમલિખિત પ્રશ્નોં કે નીચે દિએ ગએ વિકલ્પોં મેં સે સહી વિકલ્પ ચુનકર ઉત્તર લિખિએ : (02)
પ્રશ્ન - 11
પ્રશ્ન - 12
- નિમલિખિત વાક્યોં મેં સે સહી વાક્યાંશ ચુનકર પૂરા વાક્ય ફિર સે લિખિએ : (02)
પ્રશ્ન - 13
પ્રશ્ન - 14
- સહી વિકલ્પ ચુનકર રિક્ત સ્થાનોં કી પૂર્તિ કીજિએ : (02)
પ્રશ્ન - 15
પ્રશ્ન - 16

- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए : (02)
 - प्रश्न - 17
 - प्रश्न - 18
- निम्नलिखित प्रश्न का उत्तर दो-तीन वाक्यों में दीजिए : (02)
 - प्रश्न - 19

अथवा

प्रश्न - 19

- निम्नलिखित प्रश्न का उत्तर चार-पाँच वाक्यों में लिखिए : (03)
 - प्रश्न - 20

अथवा

प्रश्न - 20

विभाग : C (व्याकरण)

[12]

- निम्नलिखित मुहावरे का अर्थ देकर वाक्य में प्रयोग कीजिए : (02)
 - प्रश्न - 21
- निम्नलिखित कहावत का सही अर्थ लिखिए : (01)
 - प्रश्न - 22
- निम्नलिखित वाक्य को शुद्ध करके लिखिए : (01)
 - प्रश्न - 23
- निम्नलिखित शब्द के विरोधी शब्द लिखिए : (01)
 - प्रश्न - 24
- निम्नलिखित शब्द के पर्यायवाची शब्द लिखिए : (01)
 - प्रश्न - 25
- निम्नलिखित शब्दसमूह के लिए एक शब्द लिखिए : (01)
 - प्रश्न - 26
- निम्नलिखित शब्द में से उपसर्ग निकालकर लिखिए : (01)
 - प्रश्न - 27
- निम्नलिखित वाक्य में से भाववाचक संज्ञा पहचानकर लिखिए : (01)
 - प्रश्न - 28
- निम्नलिखित वाक्य में से कर्तृवाचक संज्ञा पहचानकर लिखिए : (01)
 - प्रश्न - 29
- निम्नलिखित वाक्य में से विशेषण पहचानकर लिखिए : (01)
 - प्रश्न - 30
- निम्नलिखित शब्द का समास पहचानकर लिखिए : (01)
 - प्रश्न - 31

विभाग : D (लेखन)

[12]

- निम्नलिखित परिच्छेद को पढ़कर नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर लिखिए : (03)
(नोंदृश्य : परिच्छेद लिखना है)
प्रश्न - 32
प्रश्न - 33
प्रश्न - 34
- निम्नलिखित रूपरेखा के आधार पर कहानी लिखकर उचित शीर्षक एवं बोध लिखिए : (03)
प्रश्न - 35 (नोंदृश्य : कहानी के मुहँम्हों को लिखना है)
अथवा
निम्नानुसार पत्र लिखिए :
प्रश्न - 35
- निम्नलिखित में से किसी एक विषय पर 100 शब्दों में निबंध लिखिए। (06)
प्रश्न - 36
अथवा
प्रश्न - 36
अथवा
प्रश्न - 36

-
- नोंदृश्य : (1) प्रथम परीक्षा भाटे जूनथी सप्टेम्बर मास सुधीनो अभ्यासक्रम रहेशे.
(2) वार्षिक परीक्षानां नमूनानां प्रश्नपत्रमां भूक्तामां आवेल क्षमता आधारित प्रश्नो (CBQ) मुजबना प्रश्नो प्रश्नपत्रना तमाम विभागोना भणीने कुल अंदाजित 50% गुणना प्रश्नो प्रथम, द्वितीय परीक्षाना प्रश्नपत्रमां पूछवाना रहेशे.

ગુજરાત માધ્યમિક ઔર ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
શૈક્ષणિક વર્ષ - 2024-25

કક્ષા - 9
વિષય - હિન્દી (દ્વિતીય ભાષા)
દ્વિતીય પરીક્ષા

સમય : 2 ઘણ્ટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાંક : 50

નોંધ : આ પરિદ્રિપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાચિન્કો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાચિન્ક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહૃદ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

ઉદ્દેશ્ય અનુસાર ભારાંક :

હેતુ	જ્ઞાન (K)	સમઝ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
પૂર્ણાંક	14	16	08	03	09	50
પ્રતિશત	28%	32%	16%	06%	18%	100%

પ્રશ્ન પ્રકાર અનુસાર ભારાંક :

ક્રમાંક	પ્રશ્ન કા પ્રકાર	પ્રશ્નોં કી સંખ્યા	કુલ અંક
1.	વસ્તુનિષ્ટ પ્રશ્ન (O)	15	15
2.	અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્ન (VSA)	14	14
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્ન (SA - I)	03	06
4.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્ન (SA - II)	03	09
5.	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (EA)	01	06
	કુલ	36	50

વિભાગ અનુસાર ભારાંક

ક્રમ	વિભાગ અનુસાર	ભારાંક
1.	વિભાગ - A (ગદ્ય વિભાગ)	13
2.	વિભાગ - B (પદ્ય વિભાગ)	13
3.	વિભાગ - C (વ્યાકરણ વિભાગ) મુહાવરે, કહાવતે, વિરોધી શબ્દ, સમાનાર્�ી શબ્દ, શબ્દસમૂહ કે લિએ એક શબ્દ, સંધિ, ભાવવાચક સંજ્ઞા, કર્તૃવાચક સંજ્ઞા, વિશેષણ, સમાસ, ઉપસર્ગ, વાક્ય શુદ્ધિ	12
4.	વિભાગ - D (લેખન વિભાગ) ગદ્ય સમીક્ષા, કહાની લેખન, પત્ર લેખન, નિબંધ લેખન	12
	કુલ	50

ગુજરાત માધ્યમિક ઔર ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
શૈક્ષणિક વર્ષ - 2024-25

કક્ષા - 9

વિષય - હિન્દી (દ્વિતીય ભાષા)
દ્વિતીય પરીક્ષા

સમય : 2 ઘંટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાક : 50

વિભાગ : A (ગદ્ય)

[13]

- નિમલિખિત પ્રશ્નોં કે નીચે દિએ ગએ વિકલ્પોં મેં સે સહી વિકલ્પ ચુનકર ઉત્તર લિખિએ : (02)
પ્રશ્ન - 1
પ્રશ્ન - 2
- નિમલિખિત વાક્યોં મેં સે સહી વાક્યાંશ ચુનકર પૂરા વાક્ય ફિર સે લિખિએ : (02)
પ્રશ્ન - 3
પ્રશ્ન - 4
- સહી વિકલ્પ ચુનકર રિક્ત સ્થાનોં કી પૂર્તિ કીજિએ : (02)
પ્રશ્ન - 5
પ્રશ્ન - 6
- નિમલિખિત પ્રશ્નોં કે ઉત્તર એક-એક વાક્ય મેં લિખિએ : (02)
પ્રશ્ન - 7
પ્રશ્ન - 8
- નિમલિખિત પ્રશ્ન કા ઉત્તર દો-તીન વાક્યોં મેં લિખિએ : (02)
પ્રશ્ન - 09

અથવા

- નિમલિખિત પ્રશ્ન કા ઉત્તર ચાર-પાઁચ વાક્યોં મેં લિખિએ : (03)
પ્રશ્ન - 10

અથવા

પ્રશ્ન - 10

વિભાગ : B (પદ્ય)

[13]

- નિમલિખિત પ્રશ્નોં કે નીચે દિએ ગએ વિકલ્પોં મેં સે સહી વિકલ્પ ચુનકર ઉત્તર લિખિએ : (02)
પ્રશ્ન - 11
પ્રશ્ન - 12
- નિમલિખિત વાક્યોં મેં સે સહી વાક્યાંશ ચુનકર પૂરા વાક્ય ફિર સે લિખિએ : (02)
પ્રશ્ન - 13
પ્રશ્ન - 14
- સહી વિકલ્પ ચુનકર રિક્ત સ્થાનોં કી પૂર્તિ કીજિએ : (02)
પ્રશ્ન - 15
પ્રશ્ન - 16

- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए : (02)
प्रश्न - 17
प्रश्न - 18
- निम्नलिखित प्रश्न का उत्तर दो-तीन वाक्यों में दीजिए : (02)
प्रश्न - 19

अथवा

- प्रश्न - 19
- निम्नलिखित प्रश्न का उत्तर चार-पाँच वाक्यों में लिखिए : (03)
प्रश्न - 20

अथवा

प्रश्न - 20

विभाग : C (व्याकरण)

[12]

- निम्नलिखित मुहावरों का अर्थ देकर वाक्य में प्रयोग कीजिए : (02)
प्रश्न - 21
- निम्नलिखित कहावत का सही अर्थ लिखिए : (01)
प्रश्न - 22
- निम्नलिखित वाक्य को शुद्ध करके लिखिए : (01)
प्रश्न - 23
- निम्नलिखित शब्द के विरोधी शब्द लिखिए : (01)
प्रश्न - 24
- निम्नलिखित शब्द के पर्यायवाची शब्द लिखिए : (01)
प्रश्न - 25
- निम्नलिखित शब्दसमूह के लिए एक शब्द लिखिए : (01)
प्रश्न - 26
- निम्नलिखित शब्द में से उपसर्ग निकालकर लिखिए : (01)
प्रश्न - 27
- निम्नलिखित वाक्य में से भाववाचक संज्ञा पहचानकर लिखिए : (01)
प्रश्न - 28
- निम्नलिखित वाक्य में से कर्तृवाचक संज्ञा पहचानकर लिखिए : (01)
प्रश्न - 29
- निम्नलिखित वाक्य में से विशेषण पहचानकर लिखिए : (01)
प्रश्न - 30
- निम्नलिखित शब्द का समास पहचानकर लिखिए : (01)
प्रश्न - 31

- निम्नलिखित परिच्छेद को पढ़कर नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर लिखिए : (03)
(नोंध : परिच्छेद लिखना है)
प्रश्न - 32
प्रश्न - 33
प्रश्न - 34
- निम्नलिखित रूपरेखा के आधार पर कहानी लिखकर उचित शीर्षक एवं बोध लिखिए : (03)
प्रश्न - 35 (नोंध : कहानी के मुद्दों को लिखना है)

अथवा

निमानुसार पत्र लिखिए :

प्रश्न - 35

- निम्नलिखित में से किसी एक विषय पर 100 शब्दों में निबंध लिखिए। (06)

प्रश्न - 36

अथवा

प्रश्न - 36

अथवा

प्रश्न - 36

- नोंध :** (1) द्वितीय परीक्षा माटे जूनथी उसेम्बर मास सुधीनो अभ्यासक्षम रहेशे. जेमां जूनथी सप्टेम्बर मास सुधीना अभ्यासक्षममांथी 30 टका अभ्यासक्षम अने ओक्टोबरथी उसेम्बर सुधीना अभ्यासक्षममांथी 70 टका अभ्यासक्षम रहेशे.
- (2) वार्षिक परीक्षानां नमूनानां प्रश्नपत्रमां मूकवामां आवेल क्षमता आधारित प्रश्नो (CBQ) मुजबना प्रश्नो प्रश्नपत्रना तमाम विभागोना भणीने कुल अंदाजित 50% गुणना प्रश्नो प्रथम, द्वितीय परीक्षाना प्रश्नपत्रमां पूछवाना रहेशे.

ગુજરાત માધ્યમિક ઔર ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
શૈક્ષणિક વર્ષ - 2024-25

કક્ષા - 9

વિષય - હિન્દી (દ્વિતીય ભાષા)
વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 ઘંટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાંક : 80

નોંધ : આ પરિદ્રિપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાણીનો, મોડેરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાણીની તેમજ મોડેરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની ધૂટ રહેશે.

ઉદ્દેશ્ય અનુસાર ભારાંક :

હેતુ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વैચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
પૂર્ણાંક	26	20	13	04	17	80
પ્રતિશત	33%	25%	16%	05%	21%	100%

પ્રશ્ન પ્રકાર અનુસાર ભારાંક :

ક્રમાંક	પ્રશ્ન કા પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ અંક
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્ન (O)	24	24
2.	અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્ન (VSA)	21	21
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્ન (SA - I)	03	06
4.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્ન (SA - II)	04	12
5.	દીર્ઘ જવાબી પ્રશ્ન (LA)	02	10
6.	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (EA)	01	07
કુલ		55	80

વિભાગ અનુસાર ભારાંક

ક્રમ	વિભાગ અનુસાર	ભારાંક
1.	વિભાગ - A (ગદ્ય વિભાગ)	19
2.	વિભાગ - B (પદ્ય વિભાગ)	19
3.	વિભાગ - C (વ્યાકરણ વિભાગ)	19
4.	વિભાગ - D (લેખન વિભાગ)	23
	કુલ	80

ગુજરાત માધ્યમિક ઔર ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
શૈક્ષणિક વર્ષ - 2024-25

કક્ષા - 9

વિષય - હિન્દી (દ્વિતીય ભાષા)
વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 ઘણે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાંક : 80

વિભાગ : A (ગદ્ય)

[19]

- વસ્તુનિષ્ટ (હેતુલક્ષી) પ્રશ્નોં કે ઉત્તર લિખિએ : (09)
પ્રશ્ન - 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
- એક એક વાક્ય મેં ઉત્તર લિખિએ : (02)
પ્રશ્ન - 10, 11
- દો - તીન વાક્યોં મેં ઉત્તર લિખિએ : (02)
પ્રશ્ન - 12

અથવા

પ્રશ્ન - 12

- ચાર - પાઁચ વાક્યોં મેં ઉત્તર લિખિએ : (03)
પ્રશ્ન - 13

અથવા

પ્રશ્ન - 13

- પઠિત ગદ્ય સમીક્ષા કીજિએ : (03)
પ્રશ્ન - 14 (અ) (બ) (ક)

વિભાગ : B (પદ્ય)

[19]

- વસ્તુનિષ્ટ (હેતુલક્ષી) પ્રશ્નોં કે ઉત્તર લિખિએ : (09)
પ્રશ્ન - 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
- એક એક વાક્ય મેં ઉત્તર લિખિએ : (02)
પ્રશ્ન - 24, 25
- દો - તીન વાક્યોં મેં ઉત્તર લિખિએ : (02)
પ્રશ્ન - 26

અથવા

પ્રશ્ન - 26

- ચાર - પાઁચ વાક્યોં મેં ઉત્તર લિખિએ : (03)
પ્રશ્ન - 27

અથવા

પ્રશ્ન - 27

- પઠિત પદ્ય સમીક્ષા કીજિએ : (03)
પ્રશ્ન - 28 (અ) (બ) (ક)

विभाग : C (व्याकरण विभाग)**[19]**

- निम्नलिखित कहावत का सही अर्थ लिखिए : (01)
प्रश्न - 29
- निम्नलिखित शब्दसमूह के लिए एक शब्द लिखिए : (01)
प्रश्न - 30
- निम्नलिखित शब्द की संधि छोड़िए : (01)
प्रश्न - 31
- निम्नलिखित शब्द की संधि जोड़िए : (01)
प्रश्न - 32
- निम्नलिखित वाक्य को शुद्ध करके लिखिए : (01)
प्रश्न - 33
- निम्नलिखित मुहावरे का अर्थ और वाक्य में प्रयोग कीजिए : (02)
प्रश्न - 34
- निम्नलिखित शब्दों के विरोधी शब्द लिखिए : (02)
प्रश्न - 35, 36
- निम्नलिखित शब्दों के पर्यायवाची शब्द लिखिए : (02)
प्रश्न - 37, 38
- निम्नलिखित वाक्यों में से भाववाचक संज्ञा पहचानकर लिखिए : (02)
प्रश्न - 39, 40
- निम्नलिखित वाक्यों में से कर्तृवाचक संज्ञा पहचानकर लिखिए : (02)
प्रश्न - 41, 42
- निम्नलिखित वाक्यों में से विशेषण पहचानकर लिखिए : (02)
प्रश्न - 43, 44
- निम्नलिखित शब्दों के समास पहचानकर लिखिए : (02)
प्रश्न - 45, 46

विभाग : D (लेखन)**[23]**

- निम्नलिखित परिच्छेद को पढ़कर नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर लिखिए : (06)
प्रश्न - 47, 48, 49, 50, 51, 52
- निमानुसार पत्र लिखिए : (05)
प्रश्न - 53
- निम्नलिखित रूपरेखा के आधार पर कहानी लिखकर उचित शीर्षक एवं बोध लिखिए : (05)
प्रश्न - 54
- निम्नलिखित में से किसी एक विषय पर 150 शब्दों में निबंध लिखिए : (07)
प्रश्न - 55

अथवा

प्रश्न - 55

अथवा

प्रश्न - 55

ગુજરાત માધ્યમિક ઔર ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષणિક વર્ષ - 2024-25

કક્ષા-9 હિન્દી (દ્વિતીય ભાષા)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 ઘંટે

નમૂને કા પ્રશ્નપત્ર

પૂર્ણાક : 80

- સૂચના :
- (1) ઇસ પ્રશ્નપત્ર મેં કુલ ચાર વિભાગ હૈ ।
 - (2) સખ્તી પ્રશ્ન અનિવાર્ય હૈને ।
 - (3) દાહિની ઓર દિએ હુએ અંક પ્રશ્ન કે અંક દર્શાતે હૈ ।
 - (4) નયા વિભાગ નયે પને પર લિખિએ ।

વિભાગ : A (ગદ્ય)

- નિમલિખિત પ્રશ્નોને કે નીચે દિએ ગએ વિકલ્પોને મેં સે સહી વિકલ્પ ચુનકર ઉત્તર લિખિએ : [03]

 1. હરિયાલી કા સપના કુહાસે કે ફૂલ મેં કબ બદલ જાતા હૈ ?
(A) પ્રાતઃકાલ (B) દોપહર (C) સાયંકાલ (D) અર્ધરાત્રી
 2. રામુને ઘોડી કા ક્યા નામ બતાયા ?
(A) મહારાની (B) તાજરાની (C) મેહતરાની (D) અશ્વરાની
 3. મદન કા ગાવ કિસ પહાડી ક્ષેત્ર મેં થા ?
(A) મસૂરી (B) શિમલા (C) દાર્જિલિંગ (D) અલ્મોડા

- નિમલિખિત વાક્યોને મેં સે સહી વાક્યાંશ ચુનકર પૂરા વાક્ય ફિર સે લિખિએ : [03]

 4. શિશુપાલ કો ન્યાયમંત્રી ઘોષિત કરતે હુએ જો રાજમુદ્રા દી ગઈ ઉસકા અર્થ...
(A) મેં આપસે પ્રસન્ન હું ।
(B) આપકે ન્યાયમંત્રી હોને કી યહ તનખ્વાહ હૈ ।
(C) યહ તુમ્હરે ન્યાયમંત્રી હોને કી પહ્યાન હૈ ।
 5. ક્યા યહી ભારતવર્ષ હૈ, જિસકા સપના...
(A) રવીન્દ્રનાથ ઠાકુર ને દેખા થા ।
(B) આમ લોગોને ને દેખા થા ।
(C) તિલક ઔર ગાંધી ને દેખા થા ।
 6. લોકનાથ કી દુકાન પર બાલક ભારતી કો...
(A) તાજા અનાર કા શરબત પિલાયા ।
(B) છોલે ભટુરે ખિલાએ ।
(C) ખુશબૂદાર ઠંડાઈ પિલાઈ ।

- સહી વિકલ્પ ચુનકર રિક્ત સ્થાનોની પૂર્તિ કીજિએ : [03]

 7. ન્યાયમંત્રી કા સાહિત્ય પ્રકાર _____ હૈ । (કહાની, એકાંકી)
 8. મૈં _____ કે લિયે નાચ સકતી હું । (વિજય, સ્વરાજ્ય)
 9. રવીન્દ્રનાથ ઠાકુર કો _____ પુરસ્કાર મિલા થા । (જ્ઞાનપીઠ, નોબલ)

- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए : [02]

10. बस कंडक्टर क्या लेकर लौटा था ?

11. थानेदार की क्या विशेषता थी ?

- निम्नलिखित प्रश्न का उत्तर दो-तीन वाक्यों में लिखिए : [02]

12. परदेशी कौन था ? उसने दूसरे दिन क्या किया ?

अथवा

12. प्रियोदा की टोली का रविवार को क्या कार्यक्रम होता था ?

- निम्नलिखित प्रश्न का उत्तर चार-पाँच वाक्य में लिखिए : [03]

13. बच्चनजी की परिवारिक आर्थिक विपन्नता के बारे में अपने विचार प्रकट कीजिए।

अथवा

13. लेखक यात्रा से क्यों डरते हैं ?

- 14. निम्नलिखित पठीत गद्यांश को ध्यानपूर्वक पढ़कर प्रश्नों के उत्तर दिजिए। [03]

बस में बैठे लोगों ने तरह-तरह की बातें शुरू कर दी। किसी ने कहा, “यहाँ डकैती होती है, दो दिन पहले इसी तरह एक बस को लूट लिया गया था।” परिवार सहित अकेला में ही था। बच्चे पानी-पानी चिल्ला रहे थे। पानी का कहीं ठिकाना न था। ऊपर से आदमियों का डर समा गया था। मैं भी बहुत भयभीत था, पर ड्राइवर को किसी तरह मार-पीट से बचाया। डेढ़-दो घंटे बीत गए। मेरे बच्चे भोजन और पानी के लिए व्याकुल थे। मेरी और मेरी पत्नी की हालत बुरी थी। लोगों ने ड्राइवर को मारा तो नहीं, पर उसे बस से उतार कर एक जगह धेर कर रखा। कोई भी दुर्घटना हाती है, तो पहले ड्राइवर को समाप्त कर देना उन्हें उचित जान पड़ा। ये गिड़गिड़ाने का कोई विशेष असर नहीं पड़ा। इसी समय क्या देखता हूँ कि एक खाली बस चली आ रही है और उस पर हमारा बस कंडक्टर भी बैठा हुआ है। उसने आते ही कहा, अड़डे से नई बस लाया हूँ, इस पर बैठिए। वह बस चलाने लायक नहीं है।” फिर मेरे पास एक लोटे में पानी और थोड़ा दूध लेकर आया और बोला, “पंडितजी। बच्चों का रोना मुझसे देखा नहीं गया। यहाँ दूध मिल गया, थोड़ा लेता आया।” यात्रियों में फिर जान आई। सबने उसे धन्यवाद दिया। ड्राइवर से माफी माँगी और बारह बजे से पहले ही सब लोग बस अड़डे पहुँच गए।

(अ) कंडक्टर के चले जाने का क्या प्रयोजन था ?

(ब) यात्री के स्थान पर आप होते तो क्या करते ?

(क) कंडक्टर का दूध और पानी लाने का प्रयोजन क्या था ?

विभाग : B (पद्य)

- निम्नलिखित प्रश्नों के नीचे दिए विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर उत्तर लिखिए : [03]

15. मानवों की एकता की पूर्ण हो...

(A) अभ्यर्थना (B) भावना (C) वासना (D) कल्पना

16. कामधेनु क्या है ?

(A) स्वर्ग की नदी (B) स्वर्ग की गाय (C) स्वर्ग का बगीचा (D) स्वर्ग की अप्सरा

17. भारत के निवासी कौन है ?

(A) द्रविड़ (B) मंगोल (C) शक (D) आर्य

- निम्नलिखित वाक्यों में से सही वाक्यांश चुनकर पूरा वाक्य फिर से लिखिए : [03]
18. बिगड़ी हुई बात ऐसी है जैसे....
 (A) फटा हुआ दूध (B) सड़ा हुआ फल (C) ढुटी हुई माला
19. दिग-दिगन्त पूछ रहे हैं कि...
 (A) बागों में वसन्त कब आएगा ?
 (B) बीरों का वसन्त कब आएगा ?
 (C) बीरों का वसन्त कैसा हो ?
20. विपदा के बारे में रहिम कहते हैं कि...
 (A) थोड़े समय के लिए अच्छी है।
 (B) ज्यादा समय के लिए अच्छी है।
 (C) अच्छी नहीं है।
- सही विकल्प चुनकर रिक्त स्थानों की पूर्ति कीजिए : [03]
21. नर विभव हेतु _____ है। (पछताता, ललचाता)
22. रामधारीसिंह का उपनाम _____ है। (दिनकर, पंत)
23. भारत को _____ कहा गया है। (ऋषिभूमि, तपोभूमि)
- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए : [02]
24. बार-बार कौन गरजता है ?
25. विभव से क्या प्राप्त होता है ?
- निम्नलिखित प्रश्न का उत्तर दो-तीन वाक्यों में लिखिए : [02]
26. माँगने के बारे में रहीम क्या कहते हैं ?

अथवा

26. मनुष्य को कौन-सा वरदान मिला है ?
- निम्नलिखित प्रश्न का उत्तर चार-पाँच वाक्य में लिखिए : [03]
27. बालकृष्ण के स्वरूप का वर्णन कीजिए।
- अथवा
27. कवि के हृदय में कैसी व्यथा है ?
28. निम्नलिखित पठीत पद्यांश को ध्यानपूर्वक पढ़कर प्रश्नों के उत्तर दिजीए : [03]

धरती की शान तू भारत की संतान,

तेरी मुँहियों में बंद तूफान है रे,

मनुष्य तू बड़ा महान है ॥

तू जो चाहे पर्वत पहाड़ों को फोड़ दे,

तू जो चाहे नदियों के मुख को भी मोड़ दे,

तू जो चाहे माटी से अमृत निचोड़ दे,

तू जो चाहे धरती को अम्बर से जोड़ दे,

अमर तेरे प्राण, मिला तुझको वरदान

तेरी आत्मा में स्वयं भगवान है रे ॥

- (अ) मनुष्य की क्या ताकात है ?
- (ब) आत्मा में भगवान है ऐसा क्यों कहा गया है ?
- (क) माटी से अमृत निचोड़ ने का क्या अर्थ है ?

विभाग : C (व्याकरण)

29. थोड़े समय का सुख पाना । वाक्य के लिये कौन-सी कहावत बोली जाती है । (01)
- (अ) चार दिनों की चांदनी फिन अंधेरी रात
 - (ब) मार के पीछे भूत भागे
 - (क) ईश्वर की माया कहीं धूप कहीं छाया
- निम्नलिखित शब्दसमूह के लिए एक सही शब्द चुनिए : (01)
30. धर्म से डरनेवाला
- (अ) डरपोक
 - (ब) धर्म भीरु
 - (क) धर्म का डर
31. 'परम + आत्मा' शब्द की सही संधि बताइए । (01)
- (अ) परमात्मा
 - (ब) परमोत्मा
 - (क) परमआत्मा
32. 'स्वराज्य' शब्द की सही संधि विग्रह विकल्पों में से बताइए : (01)
- (अ) स्व + राज्य
 - (ब) स्व् + राज्य
 - (क) सु + राज्य
33. 'तुम्हारी स्कूल कहाँ है ?' शुद्ध वाक्य बताइए । (01)
- (अ) तुम्हारा स्कूल कहाँ है ?
 - (ब) आपका स्कूल कहाँ है ?
 - (क) तुम्हारी स्कूल कहाँ है ।
34. मुहावरे और उचित मेलबाले विकल्प का चयन कीजिए और वाक्य में प्रयोग किजीए : (02)
- (अ) चिकना घड़ा - किसी बात का असर न होना
 - (ब) होठ काटना - होठ को काटना
 - (क) रात-दिन एक करना - रात और दिन को एक करना
- निम्नलिखित शब्दों के विरोधी शब्द लिखिए : (02)
35. जीवन
36. मान
- निम्नलिखित शब्दों के पर्यायवाची शब्द लिखिए : (02)
37. अतिथि
38. दल

- निम्नलिखित वाक्यों में से भाववाचक संज्ञा पहचानकर लिखिए : (02)
39. रमेश में मानवता नहीं है ।
40. मनुष्य के पाप ही एक दिन उसे खा जाते हैं ।
 - निम्नलिखित वाक्यों में से कर्तृवाचक संज्ञा पहचानकर लिखिए : (02)
41. कवि ने कविता लिखी ।
42. सचिन क्रिकेट का खिलाड़ी है ।
 - निम्नलिखित वाक्यों में से विशेषण पहचानकर लिखिए : (02)
43. मनुष्य सामाजिक प्राणी है ।
44. वे उस घोड़े से आतंकित हुए ।
 - निम्नलिखित शब्दों के समास पहचानकर लिखिए : (02)
45. आजीवन सामासिक शब्द किस समास का उदाहरण है ?
 - (अ) अव्ययीभाव समास
 - (ब) कर्मधारय समास
 - (क) द्वंद्व समास
 - 46. निम्नलिखित में से 'द्वंद्व समास' कौन-सा है ?
 - (अ) राधा-कृष्ण
 - (ब) पंचवटी
 - (क) राजपत्र

विभाग : D (लेखन)

- निम्नलिखित परिच्छेद को पढ़कर नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर लिखिए : (06)
 गीता जीवन की कला सिखाती है । जब मैं देखता हूँ कि हमारा समाज आज हमारी संस्कृति के मौलिक सिद्धांतों की अवहेलना करता है तब मेरा हृदय फट जाता है । आप चाहे जहाँ जाएँ, परंतु संस्कृति के मौलिक सिद्धांतों को सदैव साथ रखें । संसार के सारे सुख क्षणभंगुर एवं अस्थायी होते हैं । वास्तविक सुख हमारी आत्मा में ही है । चरित्र नष्ट होने से मनुष्य का सबकुछ नष्ट हो जाता है । संसार के राज्य पर विजयी होने पर भी आत्मा की हार सबसे बड़ी हार है । यही है हमारी संस्कृति का सार, वो अभ्यास द्वारा सुगम बनाकर कार्यरूप में परिणत किया जा सकता है ।

प्रश्नोः

47. लेखक का हृदय क्यों फटता है ?
 48. मनुष्य का सब कुछ कब नष्ट हो जाता है ?
 49. संसार के सारे सुख क्षणभंगुर क्यों हैं ?
 50. गीता क्या सिखाती है ?
 51. आपकी दृष्टि से संस्कृति का क्या महत्व है ?
 52. इस परिच्छेद के लिए उचित शीर्षक दीजिए ।

53. निम्नानुसार पत्र लिखिए :

(05)

आपका नाम भरत पटेल है आप 24, प्लैटिनम प्राईड, तिरुपति के पास, महेशाणा रोड, विसनगर के निवासी हैं। आपके मित्र का नाम जनक पाठक है, वह भावनगर निवासी है जन्मदिन की बधाई देते हुई अपने मित्र को पत्र लिखिए।

• निम्नलिखित रूपरेखा के आधार पर कहानी लिखकर उचित शीर्षक एवं बोध लिखिए : (05)

54. एक गाँव - गाँव के बाहर रास्ते पर एक स्कूल - विद्यार्थियों का पढ़ने आना - एक विद्यार्थी का परीक्षा में चोरी करने का इरादा - पढ़ाई में ध्यान न देना - प्रथम परीक्षा में चोरी का मौका न मिलना - अनुत्तीर्ण होना - पछतावा होना - चोरी न करने का संकल्प - पढ़ाई में जुट जाना - अच्छे अंकों से उत्तीर्ण होना - जीवन धन्य होना - चोरी न करने का इनाम - बोध - शीर्षक।

• निम्नलिखित में से किसी एक विषय पर 150 शब्दों में निबंध लिखिए : (07)

55. भारत देश

प्रस्तावना - उद्भव और विकास - संस्कृति - प्राकृतिक सौंदर्य - देश की विशेषताएँ - वर्तमान स्थिति - दिनों दिन प्रगति की ओर बढ़ता हुआ भारत - उपसंहार।

अथवा

55. मेरी प्रिय पुस्तक

प्रस्तावना - पुस्तक का नाम एवं प्रिय होने का कारण - लेखक की ईमानदारी - लेखक के व्यक्तिगत विकास की झलक - अनेक विषयों पर लेखक के विचार- भाषाशैली - प्रेरणा - उपसंहार।

अथवा

55. मेरा प्रिय त्यौहार

प्रस्तावना - हमारे त्यौहार - त्यौहारों का महत्व - उत्सव और खुशी का वातावरण - त्यौहारों द्वारा मिल-जुलकर रहने की सीख - उपसंहार।

शैक्षणिक वर्ष : 2024-2025

Competency Based Questions (क्षमता आधारित प्रश्नों)नी विगत

धोरण - 9 विषय : हिन्दी (S.L.) (14)

प्रश्नानं क्रम	गुण	प्रश्नी टूक्मां विगत	Competency (क्षमता)	Learning Outcome (अध्ययन निष्पत्ति)
			विभाग A	
14	03 (अ), (ब), (क)	पठित गद्य समीक्षा	C-3.2 किसी साहित्यिक पाठ को बारीकी से पढ़कर, रूप और शैली की आलोचना करके और संभवित अर्थों की व्याख्या करके उसका विश्लेषण करता है।	H0906 - परिच्छेद को पढ़कर उसका सार ग्रहण करते हैं।
			विभाग B	
28	03 (अ), (ब), (क)	पठित गद्य समीक्षा	C-3.2 किसी साहित्यिक पाठ को बारीकी से पढ़कर, रूप और शैली की आलोचना करके और संभवित अर्थों की व्याख्या करके उसका विश्लेषण करता है।	H0906 - परिच्छेद को पढ़कर उसका सार ग्रहण करते हैं।
			विभाग C	
33	01	निम्न लिखित वाक्य शुद्ध कीजिए।	C-3.2 किसी साहित्यिक पाठ को बारीकी से पढ़कर, रूप और शैली की आलोचना करके और संभवित अर्थों की व्याख्या करके उसका विश्लेषण करता है।	H0909 - कहावत के अर्थ को समझकर विचारों की अभिव्यक्त करता है।

विभाग C					
प्रश्नानों का अनुमान	क्रमांक	गुण	प्रश्नी दृढ़भां विगत	Competency (अभियान)	Learning Outcome (अध्ययन निष्पत्ति)
34	02		निम्नलिखित मुहावरें का अर्थ देकर वाक्य में प्रयोग कीजिए।	C-3.2 किसी साहित्यिक पाठ को बारीकी से पढ़कर, रूप और शैली की आलोचना करके और संभवित अर्थों की व्याख्या करके उसका विश्लेषण करता है।	H0909 - कहावत के अर्थ को समझकर विचारों की अभियक्त करता है।
39	01		निम्नलिखित वाक्यों में से भाववाचक संज्ञा पहचानकर लिखिए।	C-3.2 किसी साहित्यिक पाठ को बारीकी से पढ़कर, रूप और शैली की आलोचना करके और संभवित अर्थों की व्याख्या करके उसका विश्लेषण करता है।	H0910 - वाक्यरचना के आधार पर भाववाचक संज्ञा को समझकर अभियक्त करता है।
40	01		निम्नलिखित वाक्यों में से कर्तृवाचक संज्ञा पहचानकर लिखिए।	C-3.2 किसी साहित्यिक पाठ को बारीकी से पढ़कर, रूप और शैली की आलोचना करके और संभवित अर्थों की व्याख्या करके उसका विश्लेषण करता है।	H0910 - वाक्यरचना के आधार पर कर्तृवाचक संज्ञा को समझकर अभियक्त करता है।
41	01		निम्नलिखित वाक्यों में से कर्तृवाचक संज्ञा पहचानकर लिखिए।	C-3.2 किसी साहित्यिक पाठ को बारीकी से पढ़कर, रूप और शैली की आलोचना करके और संभवित अर्थों की व्याख्या करके उसका विश्लेषण करता है।	H0910 - वाक्यरचना के आधार पर कर्तृवाचक संज्ञा को समझकर अभियक्त करता है।
42	01		निम्नलिखित वाक्यों में से विशेषण पहचानकर लिखिए।	C-3.2 किसी साहित्यिक पाठ को बारीकी से पढ़कर, रूप और शैली की आलोचना करके और संभवित अर्थों की व्याख्या करके उसका विश्लेषण करता है।	H0910 - वाक्यरचना के आधार पर विशेषण को समझकर अभियक्त करता है।
43	01		निम्नलिखित वाक्यों में से विशेषण पहचानकर लिखिए।	C-3.2 किसी साहित्यिक पाठ को बारीकी से पढ़कर, रूप और शैली की आलोचना करके और संभवित अर्थों की व्याख्या करके उसका विश्लेषण करता है।	H0910 - वाक्यरचना के आधार पर विशेषण को समझकर अभियक्त करता है।
44	01		निम्नलिखित शब्दों के समास पहचानकर लिखिए।	C-3.2 किसी साहित्यिक पाठ को बारीकी से पढ़कर, रूप और शैली की आलोचना करके और संभवित अर्थों की व्याख्या करके उसका विश्लेषण करता है।	H0910 - वाक्यरचना के आधार पर समास को समझकर अभियक्त करता है।
45	01		निम्नलिखित शब्दों के समास पहचानकर लिखिए।	C-3.2 किसी साहित्यिक पाठ को बारीकी से पढ़कर, रूप और शैली की आलोचना करके और संभवित अर्थों की व्याख्या करके उसका विश्लेषण करता है।	H0910 - वाक्यरचना के आधार पर समास को समझकर अभियक्त करता है।
46	01				

विभाग D

विभाग D				
प्रश्नानों का नं.	गुण	प्रश्नी टंकमां विषय	Competency (क्षमता)	Learning Outcome (अध्ययन निष्ठि)
47 से 52	06	निम्नलिखित अपठित परिच्छेद को पढ़कर नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर लिखिए।	C-1.2 अपने स्वयं के अनुभवों और दूसरों के अनुभवों से विभिन्न शैलियों (कथात्मक, वर्णनात्मक, व्याख्यात्मक, प्रेरक) में लिखते हैं।	H0911 अपठित गद्यांश को पढ़कर, समझकर, उसका अर्थप्रहण करके अपने शब्दों में शुद्ध भाषिक वाक्य रचना के आधार पर अभिव्यक्त करते हैं।
53	05	निम्नानुसार पत्र लिखिए। 100 शब्दों में पत्र लिखिए।	C-1.2 अपने स्वयं के अनुभवों और दूसरों के अनुभवों से विभिन्न शैलियों (कथात्मक, वर्णनात्मक, व्याख्यात्मक, प्रेरक) में लिखते हैं।	H0903 औपचारिक और अनौपचारिक पत्र लिखता है।
54	05	निम्नलिखित रूपरेखा के आधार पर कहानी लिखकर उचित शीर्षक एवं बोध लिखिए।	C-1.2 अपने स्वयं के अनुभवों और दूसरों के अनुभवों से विभिन्न शैलियों (कथात्मक, वर्णनात्मक, व्याख्यात्मक, प्रेरक) में लिखते हैं।	H0908 कहानी, रिपोर्ट्स, निबंध, विचार विस्तार, 50 से 100 शब्दों में लिखता है।
55	07	निम्नलिखित में से किसी एक विषय पर 250 शब्दों में निबंध लिखिए।	C-1.1 सामाजिक संदर्भ के लिए उपर्युक्त भाषा का उपयोग करता है, कारणों के साथ सहमति और असहमति व्यक्त करता है, और चर्चा और बहस के माध्यम से निकर्ष पर पहुँचता है।	H0908 कहानी, रिपोर्ट्स, निबंध, विचार विस्तार, 50 से 100 शब्दों में लिखता है।

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2024-25

ધોરણ-9

વિષય : સંસ્કૃત

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

ગુણ : 50

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાણીઓ, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાણીનક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	13	17	08	08	04	50
ટકા(%)	26%	34%	16%	16%	08%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા		કુલ ગુણ
		વિકલ્પ વિના	વિકલ્પ સાથે	
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	15	17	15
2.	દૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	06	09	06
3.	દૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	05	10	10
4.	વિસ્તૃત જવાબી પ્રશ્નો (LA-I)	05	07	15
5.	વિસ્તૃત જવાબી પ્રશ્નો (LA-II)	01	02	04
	કુલ	32	45	50

પ્રકરણ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમ	પ્રકરણનું નામ	ગુણભાર
1.	સમર્ચનમ् (પદ્ય)	04
2.	કુલસ્ય આચારઃ (ગદ્ય)	05
3.	પરં નિધાનમ् (નાટ્ય)	06
4.	વલભી વિદ્યાસ્થાનમ् (ગદ્ય)	04
5.	સુભાષિતવૈભવઃ (પદ્ય)	05
6.	સર્વ ચારુતરં વસન્તે (પદ્ય)	04

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2024-25

ધોરણ-9

વિષય : સંસ્કૃત

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિદ્રિપ

ગુણ : 50

ક્રમ	પાઠ/પ્રકરણનું નામ	ગુણભાર
7.	સંહતિ: કાર્યસાધિકા (ગદ્ય)	04
8.	કાષાયાણાં કોઽપરાધઃ (ગદ્ય)	06
9.	ઉપકારહતસ્તુ કર્તવ્ય: (નાટ્ય)	04
11.	વેદિતવ્યાનિ મિત્રાણિ (પદ્ય)	04
	અપઠિતમ्	04
	કુલ	50

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2024-25

ધોરણ-9

વિષય : સંસ્કૃત

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

ગુણા : 50

પ્રશ્ન ક્રમ	વિભાગ તથા પ્રશ્નની વિગત	ગુણા
	વિભાગ-A (ગદ્ય વિભાગ)	10
1 થી 2	માતૃભાષામાં અનુવાદ અથવા અનુવાદ દોષ દૂર કરો. (કોઈ પણ એક)	03
3, 4, 5	બહુવિકલ્પ પ્રકારના પ્રશ્નો (કોઈ પણ બે)	02
6, 7	માતૃભાષામાં જવાબ (કોઈ પણ એક)	02
8	ગાધાર્થગ્રહણ	03
	વિભાગ-B (પદ્ય વિભાગ)	10
9 થી 10	અનુવાદ દોષ દૂર કરો અથવા અન્વય (કોઈ પણ એક)	03
11 થી 14	બહુવિકલ્પ પ્રકારના પ્રશ્નો (કોઈ પણ ત્રણ)	03
15, 16	માતૃભાષામાં જવાબ (કોઈ પણ એક)	02
17, 18	શ્લોકપૂર્તિ (કોઈ પણ એક)	02
	વિભાગ-C (નાટ્ય વિભાગ)	10
19, 20	માતૃભાષામાં અનુવાદ અથવા અનુવાદ દોષ દૂર કરો. (કોઈ પણ એક)	04
21 થી 23	વાક્યો કોણ બોલે છે તે લખો. (કોઈ પણ બે)	02
24, 25	માતૃભાષામાં જવાબ (કોઈ પણ એક)	02
26 થી 28	સંસ્કૃત વાક્ય બનાવો. (કોઈ પણ બે)	02
	વિભાગ-D (વ્યાકરણ વિભાગ)	10
29 થી 38	સમાનાર્થી, વિરુદ્ધાર્થી, વર્તમાનકાળ રૂપ, સામાન્ય ભવિષ્યકાળ રૂપ, પુલિંગ શબ્દ, સ્વીલિંગ શબ્દ, નપુંસકલિંગ શબ્દ, કૃદંત પ્રકાર, સંધિ છોડો અને જોડો.	10
	વિભાગ-E (સંયુક્ત વિભાગ)	10
39	ગાધાર્થગ્રહણ (અપઠિત)	03
40 થી 42	કર્તા સાથે કૃતિ જોડો	02
43	રેખાંકિત પદ શુદ્ધિ	03
44, 45	અર્થવિસ્તાર	02
	કુલ ગુણા	50

નોંધ : (1) પ્રથમ પરીક્ષા માટે જુનથી સપ્ટેમ્બર માસ સુધીનો અભ્યાસક્રમ રહેશે.

(2) વાર્ષિક પરીક્ષાનાં નમૂનાનાં પ્રશ્નપત્રમાં મૂકવામાં આવેલ ક્ષમતા આધારિત પ્રશ્નો (CBQ) મુજબના પ્રશ્નો પ્રશ્નપત્રના તમામ વિભાગોના મળીને કુલ અંદાજિત 50% ગુણના પ્રશ્નો પ્રથમ, દ્વિતીય પરીક્ષાના પ્રશ્નપત્રમાં પૂછવાના રહેશે.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2024-25

ધોરણ-9

વિષય : સંસ્કૃત

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

ગુણ : 50

સૂચનાઓ :

- આ પ્રશ્નપત્રમાં પાંચ વિભાગો છે. દરેક વિભાગના સરખા ગુણ છે.
- પ્રશ્નોના કમ 1 થી 45 છે.
- પ્રશ્નોની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.

વિભાગ-A (ગ્રંથ વિભાગ)

[10]

- અધોદત્તસ્ય ગદ્યખણ્ડસ્ય માતૃભાષાયામ् અનુવાદ કુરુત ।

[03]

નીચે આપેલા ગદ્યખણ્ડનો માતૃભાષામાં અનુવાદ કરો.

Translate the following passage into mother tongue.

પ્રશ્ન કમાંક : 1

અથવા

- પ્રદત્તસ્ય ગદ્યખણ્ડસ્ય અનુવાદદોષ દૂરીકૃત્ય અનુવાદ પુનઃ લિખત ।

આપેલા ગદ્યખણ્ડનો અનુવાદ દોષ દૂર કરો અનુવાદ ફરીથી લખો.

Rewrite the complete translation after removing Error the transition of the given passage.

(નોંધ : ગદ્યખણ્ડની નીચે અનુવાદ આપવો તેમાં ચાર ભૂલો રાખવી.)

પ્રશ્ન કમાંક : 2

- અધોદત્તસ્ય સંસ્કૃત પ્રશ્નાનાં ઉત્તરાણિ વિકલ્પેભ્યઃ ચિત્ત્વા સંસ્કૃતે લિખત । (કેઝપિ દ્વે)

[02]

નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિકલ્પમાંથી શોધીને સંસ્કૃતમાં લખો. (કોઈ પણ બે)

Find the answers to the following sanskrit questions from the options and write them in Sanskrit. (Any Two)

પ્રશ્ન કમાંક : 3, 4,5

- અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનાં ઉત્તરાણિ માતૃભાષાયાં લિખત । (કોડપિ એક:)

[02]

નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર માતૃભાષામાં લખો. (કોઈ પણ એક)

Answer the following questions in mother tongue. (Any one)

પ્રશ્ન કમાંક : 6, 7

- અધોદત્તં ગદ્યખણ્ડં પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતે લિખત ।

[03]

નીચે આપેલ ગદ્યખણ્ડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તરો સંસ્કૃતમાં લખો.

Read the paragraph carefully and write answers in Sanskrit.

પ્રશ્ન કમાંક : 8 (ગદ્યપાઠોમાંથી જ આ ગદ્યખણ્ડ પૂછવો. તેમાં નીચે ત્રણ પ્રશ્નો મૂકવા.)

विभाग-B (पद्य विभाग)

[10]

९. प्रदत्तस्य श्लोकस्य अनुवाददोषं दूरीकृत्य अनुवादं पुनः लिखत । [03]
 आपेला श्लोकना अनुवादोषने दूर करी अनुवाद फरी लघो.
 Rewrite the complete translation after removing error the translation of the given sloka's.
 (नोंध : एक श्लोक लभी तेनी नीये अनुवाद आपवो. अनुवादमां चार भूलो राखवी ४ शुद्ध करवा विद्यार्थने आपवी.)

अथवा

१०. मञ्जूषातः समुचितपदानि चित्वा अधोलिखित श्लोकस्य अन्वयं पूरयित्वा पुनः लिखत ।
 शब्दपेटीमांथी योऽय पद पसंद करी नीये लघेला श्लोकनो अन्वय पूर्ण करी फरीथी लघो :
 Complete the following applicatin or gist of following slokas choosing the appropriate word from the word box and rewrite them.
 (नोंध : एक श्लोक लभी तेनी नीये अन्वय आपवो. अन्वयमां चार खाली जग्या राखवी, ते शब्दो नीये शब्दपेटीमां आपवा.)

अधोदत्तानां संस्कृत प्रश्नानम् उत्तराणि विकल्पेभ्यः चित्वा संस्कृते लिखत । (कोऽपि त्रयः)
 नीये आपेला संस्कृत प्रश्नोना उत्तरे विकल्पोमांथी शोधीने संस्कृतमां लघो. (कोईपश्च त्रिष्ठा) [03]

Find the answer to the following Sanskrit questions from the options and Sanskrit. (Any Three) प्रश्नक्रमांक : 11, 12, 13, 14

- अधोदत्तानां प्रश्नानां उत्तराणि मातृभाषायां लिखत । (कोऽपि एकः) [02]
 नीये आपेला प्रश्नोना उत्तर मातृभाषामां लघो. (कोई पश्च एक)

Write the following answers in mother tongue. (Any one)

प्रश्न क्रमांक : 15, 16

- श्लोकपूर्ति कुरुत । (कोऽपि एकः) [02]
 श्लोकपूर्ति करो. (कोई पश्च एक)

complete the verses. (Any one)

प्रश्न क्रमांक : 17, 18

(पद्यपाठोना स्वाध्यायमां श्लोकपूर्ति माटे आपवामां आवेला श्लोको ४ श्लोकपूर्ति माटे पूछवा, अन्य नहीं.)

विभाग-C (नाट्यविभाग)

[10]

- अधोदत्तस्य नाट्यखण्डस्य मातृभाषायाम् अनुवादं कुरुत । (कोऽपि एकः) [04]
 नीये आपेला नाट्यखण्डनो मातृभाषामां अनुवाद करो. (कोई पश्च एक)
 Translate the following dialogues into mother tongue. (Any one)
 प्रश्न क्रमांक : 19

अथवा

- प्रदत्तस्य नाट्यखण्डस्य अनुवाददोषं दूरीकृत्य अनुवादं पुनः लिखत ।
 आपेला नाट्यखण्डनो अनुवादोष दूर करी अनुवाद फरीथी लघो.
 Rewrite the complete translation after removing Error the translation of the give drama.
 (नोंध : एक नाट्यखण्ड लभी तेनो अनुवाद आपवो. अनुवादलेखनमां चार भूलो सुधारवा आपवी.)
 प्रश्न क्रमांक : 20

- અધોદત્તાનિ વાક્યાનિ કઃ વરતિ ઇતિ લિખત | (કેળ્પિ દ્વે) [02]
નીચે આપેલા વાક્યો કોણ બોલે છે તે લખો. (કોઈ પણ બે)
Write who speaks the following sentences. (Any two)
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 21, 22, 23
(જોડકાં સ્વરૂપે વિભાગ ‘અ’ માં વાક્ય અને વિભાગ ‘બ’માં વક્તાનું નામ લખી વાક્ય-વક્તા જોડવા પૂછવું)
- અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સાતૃભાષાયાં લિખત | (કોળ્પિ એક:) [02]
નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર માતૃભાષામાં લખો. (કોઈ પણ એક)
Answer the following questions in mother tongue. (Any one)
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 24, 25
- કોષ્ટગતાનિ પદાનિ પ્રયુજ્ય વાક્યાનિ રચયત | (કેળ્પિ દ્વે) [02]
કૌંસમાં આપેલા પદોનો ઉપયોગ કરીને વાક્યો બનાવો. (કોઈ પણ બે)
Make sentences using words given in the brackets. (Any two)
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 26, 27, 28

વિભાગ-D (વ્યાકરણ વિભાગ)

[10]

- અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સૂચનાનુસારેણ લિખત |
નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સૂચના મુજબ ઉત્તરો લખો.
Answer the following questions according to instructions given.
- ‘ _____ શબ્દસ્ય સમાનાર્થકં શબ્દમ् અધોદતેભ્યઃ વિકલ્પેભ્યઃ ચિત્વા લિખત | [01]
(ત્રણ વિકલ્પો આપવા.)
 - ‘ _____ શબ્દસ્ય વિરુદ્ધાર્થકં શબ્દમ् અધોદતેભ્યઃ વિકલ્પેભ્યઃ ચિત્વા લિખત | [01]
(ત્રણ વિકલ્પો આપવા.)
 - અધોદતેભ્યઃ ક્રિયાપદેભ્યઃ વર્તમાનકાલસ્ય રૂપં ચિત્વા લિખત | [01]
(વર્તમાનકાળનાં કોઈપણ પુરુષ અને વચ્ચનનાં કિયાપદો શોધવા માટે પૂછવાં.)
 - અધોદતેભ્યઃ ક્રિયાપદેભ્યઃ સામાન્ય-ભવિષ્યકાલસ્ય રૂપં ચિત્વા લિખત | [01]
(સામાન્ય ભવિષ્યકાળનાં કોઈપણ પુરુષ અને વચ્ચનનાં કિયાપદો શોધવા માટે પૂછવાં)
 - અધોદતેભ્યઃ શબ્દેભ્યઃ પુલિલઙ્ગશબ્દં ચિત્વા લિખત | [01]
(ત્રણેય લિંગનાં એક એક એમ ત્રણ વિકલ્પો આપવા, તેમાંથી પુલિલઙ્ગ શબ્દ શોધવાનો રહેશે.)
 - અધોદતેભ્યઃ શબ્દેભ્યઃ સ્ત્રીલઙ્ગશબ્દં ચિત્વા લિખત | [01]
(ત્રણેય લિંગનાં એક એક એમ ત્રણ વિકલ્પો આપવા, તેમાંથી સ્ત્રીલિંગ શબ્દ શોધવાનો રહેશે.)
 - અધોદતેભ્યઃ શબ્દેભ્યઃ નપુંસકલિઙ્ગશબ્દં ચિત્વા લિખત | [01]

(ત્રણેય દિંગનાં એક એક એમ ત્રણ વિકલ્પો આપવા, તેમાંથી નપુંસકલિંગ શબ્દ શોધવાનો રહેશે.)

36. રેખાઙ્કિતપદસ્ય કૃદન્તપ્રકારં વિકલ્પેભ્યઃ ચિત્વા લિખત । [01]
(કૃદન્તવાચક પદને રેખાંકિત કરવું, ઉત્તર માટે ત્રણ-ત્રણ વિકલ્પો આપવા.)
37. અધોદત્તસ્ય સંધ્યાચ્છેદં દત્તેભ્યઃ વિકલ્પેભ્યઃ ચિત્વા લિખત । [01]
(સંધ્યા છોડવા માટેનો એક પ્રશ્ન પૂછવો, જવાબ માટે ત્રણ વિકલ્પો આપવા.)
38. અધોદત્તસ્ય સંધ્યાયુક્તં પદં દત્તેભ્યઃ વિકલ્પેભ્યઃ ચિત્વા લિખત । [01]
(સંધ્યા જોડવા માટેનો એક પ્રશ્ન પૂછવો, જવાબ માટે ત્રણ વિકલ્પો આપવા.)

વિભાગ-E (સંયુક્ત વિભાગ) [10]

39. અધોદત્તં ગદ્યખણ્ડં પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતે લિખત । (અપઠિતમ्) [03]

નીચે આપેલ ગદ્યખણ્ડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.

Read the following passage carefully and write answers in Sanskrit.

(વિદ્યાર્થીઓની વયક્ષાને ધ્યાનમાં રાખીને પાઠ્યપુસ્તક સિવાયનો સંસ્કૃત ગદ્યખણ્ડ મૂકવો. ગદ્યખણ્ડ નીચે સંસ્કૃતમાં ત્રણ પ્રશ્નો મૂકવા.)

- કર્તૃ-કૃતીનાં યોગ્ય મેલનં કુરુત । (કોઈપણ દ્વે) [02]
કર્તા સાથે યોગ્ય કૃતિ જોડો. (કોઈ પણ બે)

Match the following with author and their books. (Any two)

પ્રશ્ન ક્રમાંક : 40, 41, 42

(ગદ્ય, પદ અને નાટ્ય પાઠોના કર્તા અને કૃતિઓને યોગ્ય રીતે જોડવા માટેના પ્રશ્ન પૂછવા. ‘અ’ વિભાગમાં કર્તા અને ‘બ’ વિભાગમાં મૂળ કૃતિનું કે પાઠનું નામ લખવું).

- રેખાઙ્કિતાનિ પદાનિ શુદ્ધાનિ કૃત્વા ગદ્યખણ્ડં પુનઃ લિખત । (કાન્યપિ ત્રીણિ) [03]
રેખાંકિત પદોને શુદ્ધ કરીને ગદ્યખણ્ડ ફરીથી લખો. (કોઈ પણ ત્રણ)

Correct the underlined words and rewrite the paragraph.

પ્રશ્ન ક્રમાંક : 43

(અનુસ્વાર-અનુનાસિક લેખનને ધ્યાનમાં રાખીને ગદ્યખણ્ડ પૂછવો, ચાર શબ્દો રેખાંકિત કરવા.)

- અધોદત્તસ્ય શ્લોકસ્ય માતૃભાષાયામ् અનુવાદં કૃત્વા અર્થવિસ્તારં કુરુત । (કોઈપણ એક:) [02]
નીચે આપેલા શ્લોકનો માતૃભાષામાં અનુવાદ કરીને અર્થવિસ્તાર કરવો. (કોઈ પણ એક)

Translate the following verses and expand the idea. (Any One)

પ્રશ્ન ક્રમાંક : 44, 45

(અર્થવિસ્તાર માટે બે શ્લોકો પૂછવા.)

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2024-25

ધોરણ-9

વિષય : સંસ્કૃત
દ્વિતીય પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રેશનપત્રનું પરિચ્છપ

ગુણ : 50

નોંધ : આ પરિચ્છપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડેરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડેરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાઈ/ઉદેશને સુસંગત રહી પ્રેશનપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	શાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	13	17	08	08	04	50
ટકા(%)	26%	34%	16%	16%	08%	100%

પ્રેશના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રેશનનો પ્રકાર	પ્રેશનોની સંખ્યા		કુલ ગુણ
		વિકલ્પ વિના	વિકલ્પ સાથે	
1.	હેતુલક્ષી પ્રેશનો (O)	15	17	15
2.	ટૂંકજવાબી પ્રેશનો (SA-I)	06	09	06
3.	ટૂંકજવાબી પ્રેશનો (SA-II)	05	10	10
4.	વિસ્તૃત જવાબી પ્રેશનો (LA-I)	05	07	15
5.	વિસ્તૃત જવાબી પ્રેશનો (LA-II)	01	02	04
	કુલ	32	45	50

પ્રકરણ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમ	પ્રકરણનું નામ	ગુણભાર
1.	સમર્ચનમ् (પદ્ધ)	02
2.	કુલસ્ય આચાર: (ગદ્ધ)	02
3.	પરં નિધાનમ् (નાટ્ય)	02
4.	વલભી વિદ્યાસ્થાનમ् (ગદ્ધ)	02
5.	સુભાષિતવૈભવ: (પદ્ધ)	02
6.	સર્વ ચારુતરં વસન્તે (પદ્ધ)	01
7.	સંહતિ: કાર્યસાધિકા (ગદ્ધ)	02

क्रम	प्रकरणनुं नाम	गुणभार
8.	काषायाणं कोऽपराधः (गद्य)	02
9.	उपकारहतस्तु कर्तव्यः (नाट्य)	05
10.	दौवारिकस्य सेवानिष्ठा (नाट्य)	05
11.	वेदितव्यानि मित्राणि (पद्य)	01
12.	सुभाषितसप्तकम् (पद्य)	05
13.	दिष्ट्या गोग्रहणं स्वन्तम् (नाट्य)	05
14.	हनुमद्वर्णितरामवृत्तान्तः (पद्य)	05
15.	सुदुर्लभा सर्वमनोरमा वाणी (गद्य)	05
	अपठितम्	04
	कुल	50

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
શૈક્ષણિક વર્ષ - 2024-25

ધોરણ-9

વિષય : સંસ્કૃત
દ્વિતીય પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

ગુણ : 50

પ્રશ્ન ક્રમ	વિભાગ તથા પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
	વિભાગ-A (ગદ્ય વિભાગ)	10
1 થી 2	માતૃભાષામાં અનુવાદ અથવા અનુવાદ દોષ દૂર કરો. (કોઈ પણ એક)	03
3, 4, 5	બહુવિકલ્પ પ્રકારના પ્રશ્નો (કોઈ પણ બે)	02
6, 7	માતૃભાષામાં જવાબ (કોઈ પણ એક)	02
8	ગદ્યાર્થગ્રહણ	03
	વિભાગ-B (પદ્ય વિભાગ)	10
9 થી 10	અનુવાદ દોષ દૂર કરો અથવા અન્વય (કોઈ પણ એક)	03
11 થી 14	બહુવિકલ્પ પ્રકારના પ્રશ્નો (કોઈ પણ ત્રણ)	03
15, 16	માતૃભાષામાં જવાબ (કોઈ પણ એક)	02
17, 18	શ્લોકપૂર્તિ (કોઈ પણ એક)	02
	વિભાગ-C (નાટ્ય વિભાગ)	10
19, 20	માતૃભાષામાં અનુવાદ અથવા અનુવાદ દોષ દૂર કરો. (કોઈ પણ એક)	04
21 થી 23	વાક્યો કોણ બોલે છે તે લખો. (કોઈ પણ બે)	02
24, 25	માતૃભાષામાં જવાબ (કોઈ પણ એક)	02
26 થી 28	સંસ્કૃત વાક્ય બનાવો. (કોઈ પણ બે)	02
	વિભાગ-D (વ્યાકરણ વિભાગ)	10
29 થી 38	સમાનાર્થી, વિરુદ્ધાર્થી, વર્તમાનકાળ રૂપ, સામાન્ય ભવિષ્યકાળ રૂપ, પુલિંગ શબ્દ, સ્વીલિંગ શબ્દ, નપુંસકલિંગ શબ્દ, કૂદંત પ્રકાર, સંધિ છોડો અને જોડો, સમાસ	10
	વિભાગ-E (સંયુક્ત વિભાગ)	10
39	ગદ્યાર્થગ્રહણ (અપઠિત)	03
40 થી 42	કર્તા સાથે કૃતિ જોડો	02
43	રેખાંકિત પદ શુદ્ધિ	03
44, 45	અર્થવિસ્તાર	02
	કુલ ગુણ	50

- નોંધ : (1) દ્વિતીય પરીક્ષા માટે જૂનથી ડિસેમ્બર માસ સુધીનો અભ્યાસક્રમ રહેશે. જેમાં જૂનથી સપ્ટેમ્બર માસ સુધીના અભ્યાસક્રમમાંથી 30 ટકા અભ્યાસક્રમ અને ઓક્ટોબરથી ડિસેમ્બર સુધીના અભ્યાસક્રમમાંથી 70 ટકા અભ્યાસક્રમ રહેશે.
- (2) વાર્ષિક પરીક્ષાનાં નમૂનાનાં પ્રશ્નપત્રમાં મૂકવામાં આવેલ ક્ષમતા આધારિત પ્રશ્નો (CBQ) મુજબના પ્રશ્નો પ્રશ્નપત્રના તમામ વિભાગોના મળીને કુલ અંદાજિત 50% ગુણના પ્રશ્નો પ્રથમ, દ્વિતીય પરીક્ષાના પ્રશ્નપત્રમાં પૂછવાના રહેશે.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2024-25

ધોરણ-9

વિષય : સંસ્કૃત

દ્વિતીય પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

ગુણ : 50

સૂચનાઓ :

- આ પ્રશ્નપત્રમાં પાંચ વિભાગો છે. દરેક વિભાગના ગુણ સરખા છે.
- પ્રશ્નોના કમ 1 થી 45 છે.
- પ્રશ્નોની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.

વિભાગ-A (ગદ્ય વિભાગ)

[10]

- અધોદત્તસ્ય ગદ્યખણ્ડસ્ય માતૃભાષાયામ् અનુવાદ કુરુત ।

[03]

નીચે આપેલા ગદ્યખણ્ડનો માતૃભાષામાં અનુવાદ કરો.

Translate the following passage into mother tongue.

પ્રશ્ન ક્રમાંક : 1

અથવા

- પ્રદત્તસ્ય ગદ્યખણ્ડસ્ય અનુવાદદોષ દૂરીકૃત્ય અનુવાદ પુનઃ લિખત ।

આપેલા ગદ્યખણ્ડનો અનુવાદ દોષ દૂર કરી અનુવાદ ફરીથી લખો.

Rewrite the complete translation after removing Error the translation of the given passage.

(નોંધ : ગદ્યખણ્ડની નીચે અનુવાદ આપવો તેમાં ચાર ભૂલો રાખવી.)

પ્રશ્ન ક્રમાંક : 2

- અધોદત્તાનાં સંસ્કૃત-પ્રશ્નાનાં ઉત્તરાણિ વિકલ્પેભ્ય: ચિત્વા સંસ્કૃતે લિખત । (કેઝપિ દ્વે)

[02]

નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિકલ્પમાંથી શોધીને સંસ્કૃતમાં લખો. (કોઈ પણ બે)

Find the answers to the following sanskrit questions from the options and write them in Sanskrit. (Any Two)

પ્રશ્ન ક્રમાંક : 3, 4,5

- અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનાં ઉત્તરાણિ માતૃભાષાયાં લિખત । (કેઝપિ એક:)

[02]

નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર માતૃભાષામાં લખો. (કોઈ પણ એક)

Answer the following questions in mother tongue. (Any one)

પ્રશ્ન ક્રમાંક : 6, 7

- અધોદત્તં ગદ્યખણ્ડં પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતે લિખત ।

[03]

નીચે આપેલો ગદ્યખણ્ડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તરો સંસ્કૃતમાં લખો.

Read the paragraph carefully and write answers in Sanskrit.

પ્રશ્ન ક્રમાંક : 8 (ગદ્યપાઠોમાંથી જ આ ગદ્યખણ્ડ પૂછવો. તેમાં નીચે ત્રણ પ્રશ્નો મૂકવા.)

विभाग-B (पद्य विभाग)

[10]

९. प्रदत्तस्य श्लोकस्य अनुवाददोषं दूरी कृत्य अनुवादं पुनः लिखत ।

[03]

आपेला श्लोकना अनुवाद दोषने दूर करी अनुवाद फरी लभो.

Rewrite the complete translation after removing error the translation of the given sloka's.

(नोंध : एक श्लोक लभी तेनी नीये अनुवाद आपवो. अनुवादमां चार भूलो राखवी जे शुद्ध करवा विधार्थीने आपवा.)

अथवा

१०. मञ्जूषातः समुचितपदानि चित्वा अधोलिखित-श्लोकस्य अन्वयं पूरयित्वा पुनः लिखत ?

शब्दपेटीमांथी योऽय पृष्ठ पसंद करी नीये लभेला श्लोकनो अन्वयपूर्ण करी फरीथी लभो.

Complete the application or gist of the following slokas by choosing the appropriate word from the word box and rewrite them.

(नोंध : एक श्लोक लभी तेनी नीये अन्वय आपवो. अन्वयमां चार खालीजग्या राखवी. ते शब्दो नीये शब्दपेटीमां आपवा.)

- अधोदत्तानां संस्कृत प्रश्नानां उत्तराणि विकल्पेभ्यः चित्वा संस्कृते लिखत । (कोऽपि त्रयः)

नीये आपेला संस्कृत प्रश्नोना विकल्पोमांथी शोधीने संस्कृतमां लभो. (कोईपश्च त्रिष्ण)

Find the answers to the following sanskrit questions from the options and write them in Sanskrit. (Any three)

[03]

प्रश्नक्रमांक : 11, 12, 13, 14

- अधोदत्तानां प्रश्नानां उत्तराणि मातृभाषायां लिखत । (कोऽपि एकः)

नीये आपेला प्रश्नोना उत्तर मातृभाषामां लभो. (कोई पश्च एक)

Write the following answers in mother tongue. (Any one)

प्रश्न क्रमांक : 15, 16

- श्लोकपूर्ति कुरुत । (कोऽपि एकः)

श्लोकपूर्ति करो. (कोई पश्च एक)

complete the verses. (Any one)

प्रश्न क्रमांक : 17, 18

(पद्यपाठीना स्वाध्यायमां श्लोकपूर्ति माटे आपवामां आवेला श्लोको जे श्लोकपूर्ति माटे पूछवा, अन्य नहीं.)

विभाग-C (नाट्यविभाग)

[10]

- अधोदत्तस्य नाट्यखण्डस्य मातृभाषायाम् अनुवादं कुरुत ।

नीये आपेला नाट्यखण्डनो मातृभाषामां अनुवाद करो.

Translate the following dialogues into mother tongue.

प्रश्न क्रमांक : 19

अथवा

- प्रदत्तस्य नाट्यखण्डस्य अनुवाददोषं दूरीकृत्य अनुवादं पुनः लिखत ।

आपेला नाट्यखण्डनो अनुवाद दोष दूर करी अनुवाद फरीथी लभो.

Rewrie the complete translation after removing Error the transltion of the given drama.

(नोंध : गद्यखण्डनी नीये अनुवाद आपवो तेमां चार भूलो राखवी.)

प्रश्न क्रमांक : 20

- અધોદત્તાનિ વાક્યાનિ કઃ વરતિ ઇતિ લિખત । (કેળ્પિ દ્વે) [02]
નીચે આપેલા વાક્યો કોણ બોલે છે તે લખો. (કોઈ પણ બે)
Write who speaks the following sentences. (Any two)
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 21, 22, 23
(જોડકાં સ્વરૂપે વિભાગ ‘અ’ માં વાક્ય અને વિભાગ ‘બ’માં વક્તાનું નામ લખી વાક્ય-વક્તા જોડવા પૂછવું)
- અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ માતૃભાષાયાં લિખત । (કોડપિ એક:) [02]
નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર માતૃભાષામાં લખો. (કોઈ પણ બે)
Answer the following question in mother tongue. (Any two)
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 24, 25
- કોષ્ટગતાનિ પદાનિ પ્રયુજ્ય વાક્યાનિ રચયત । (કેળ્પિ દ્વે) [02]
કૌંસમાં આપેલાં પદોનો ઉપયોગ કરીને વાક્યો બનાવો. (કોઈ પણ બે)
Make sentences using words given in the brackets. (Any two)
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 26, 27, 28

વિભાગ-D (વ્યાકરણ વિભાગ) [10]

- અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સૂચનાનુસારેણ લિખત ।
નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સૂચના મુજબ ઉત્તરો લખો.
Answer the following questions according to instructions given.
- 29. ‘ _____ ’ શબ્દસ્ય સમાનાર્થકં શબ્દમ् અધોદત્તેભ્યઃ વિકલ્પેભ્યઃ ચિત્વા લિખત । [01]
(ત્રણ વિકલ્પો આપવા.)
- 30. ‘ _____ ’ શબ્દસ્ય વિરુદ્ધાર્થકં શબ્દમ् અધોદત્તેભ્યઃ વિકલ્પેભ્યઃ ચિત્વા લિખત । [01]
(ત્રણ વિકલ્પો આપવા.)
- 31. અધોદત્તેભ્યઃ ક્રિયાપદેભ્યઃ વર્તમાનકાલસ્ય રૂપં ચિત્વા લિખત । [01]
(વર્તમાનકાળનાં કોઈપણ પુરુષ અને વચ્ચનાં કિયાપદો શોધવા માટે પૂછવાં.)
- 32. અધોદત્તેભ્યઃ ક્રિયાપદેભ્યઃ સામાન્ય-ભવિષ્યકાલસ્ય રૂપં ચિત્વા લિખત । [01]
(સામાન્ય ભવિષ્યકાળનાં કોઈપણ પુરુષ અને વચ્ચનાં કિયાપદો શોધવા માટે પૂછવાં)
- 33. અધોદત્તેભ્યઃ શબ્દેભ્યઃ પુલિઙ્ગશબ્દ ચિત્વા લિખત । [01]
(ત્રણેય લિંગનાં એક એક એમ ત્રણ વિકલ્પો આપવા, તેમાંથી પુલિંગ શબ્દ શોધવાનો રહેશે.)
- 34. અધોદત્તેભ્યઃ શબ્દેભ્યઃ સ્ત્રીલિઙ્ગશબ્દ ચિત્વા લિખત । [01]
(ત્રણેય લિંગનાં એક એક એમ ત્રણ વિકલ્પો આપવા, તેમાંથી સ્ત્રીલિંગ શબ્દ શોધવાનો રહેશે.)
- 35. અધોદત્તેભ્યઃ શબ્દેભ્યઃ નપુંસકલિઙ્ગશબ્દ ચિત્વા લિખત । [01]
(ત્રણેય લિંગનાં એક એક એમ ત્રણ વિકલ્પો આપવા, તેમાંથી નપુંસકલિંગ શબ્દ શોધવાનો રહેશે.)
- 36. રેખાઙ્કિતપદસ્ય કૃદન્તપ્રકારં વિકલ્પેભ્યઃ ચિત્વા લિખત । [01]
(કુદંતવાચક પદને રેખાંકિત કરવું, ઉત્તર માટે ત્રણ-ત્રણ વિકલ્પો આપવા.)

37. अधोदत्तस्य सन्धिविच्छेदं वा सन्धियुक्तं पदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत । [01]

(संधि ज्ञेया माटेनो अथवा संधि ज्ञेया माटेनो एक प्रश्न पूछवो, जवाब माटे त्रिष्ण विकल्पो आपवा.)

38. अधोदत्तस्य सामासिकपदस्य समासप्रकारं विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत । [01]

(सामासिक पदनी सामें जवाब माटे त्रिष्ण विकल्पो आपवा.)

विभाग-E (संयुक्त विभाग) [10]

39. अधोदत्तं गद्यखण्डं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखत. (अपठितम्) [03]

नीचे आपेल गद्यभंड वांचीने प्रश्नोना उत्तर संस्कृतमां लभो.

Read the following passage carefully and write answers in Sanskrit.

(विद्यार्थीओनी वयक्षाने ध्यानमां राखीने पाठ्यपुस्तक सिवायनो संस्कृत गद्यभंड मूळवो. गद्यभंड नीचे संस्कृतमां चार प्रश्नो मूळवा.)

- कर्तृ-कृतीनां योग्यं मेलनं कुरुत । (केऽपि द्वे)
कर्ता साथे योग्य फूति ज्ञेयो. (कोई पञ्च बे)

Match the following with author and their books. (Any two)

प्रश्न कमांड : 40, 41, 42

(गद्य, पद अने नाट्य पाठोना कर्ता अने फूतिओने योग्य शीते ज्ञेया माटेना प्रश्न पूछवा. 'अ' विभागमां कर्ता अने 'ब' विभागमां मूण फूतिनुं के पाठनुं नाम लभवुं).

- रेखाङ्कितानि पदानि शुद्धानि कृत्वा गद्यखण्डं पुनः लिखत । (कान्यपि त्रीणि)
रेखांकित पदोने शुद्ध करीने गद्यभंड फरीथी लभो. (कोई पञ्च त्रिष्ण)

Correct the underlined words and rewrite the paragraph.

प्रश्न कमांड : 43

(अनुस्वार-अनुनासिक लेखनने ध्यानमां राखीने गद्यभंड पूछवो, चार शब्दो रेखांकित करवा.)

- अधोदत्तस्य श्लोकस्य मातृभाषायाम् अनुवादं कृत्वा अर्थविस्तारं कुरुत । (कोऽपि एकः)
नीचे आपेला श्लोकनो मातृभाषामां अनुवाद करीने अर्थविस्तार करवो. (कोई पञ्च एक)

Translate the following verses and expand the idea. (Any One)

प्रश्न कमांड : 44, 45

(अर्थविस्तार माटे बे श्लोको पूछवा.)

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
શૈક્ષણિક વર્ષ - 2024-25

ધોરણ-9

વિષય : સંસ્કૃત
વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

ગુણ : 80

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાસ્નિકો, મોડેરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાસ્નિક તેમજ મોડેરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોગન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	22	22	18	13	05	80
રકા(%)	28%	28%	23%	16%	05%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા			કુલ ગુણ
		વિકલ્પ વિના	વિકલ્પ સાથે	કુલ	
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	24	28	24	
2.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	02	03	02	
3.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	12	18	24	
4.	વિસ્તૃત જવાબી પ્રશ્નો (LA-I)	02	03	06	
5.	વિસ્તૃત જવાબી પ્રશ્નો (LA-II)	06	09	24	
	કુલ	46	61	80	

પ્રકરણ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમ	પ્રકરણનું નામ	પ્રકરણદીઠ ગુણભાર	
		જનરલ વિકલ્પ વિના	જનરલ વિકલ્પ સાથે
1.	સમર્ચનમ् (પદ્ય)	04	06
2.	કુલસ્ય આચાર: (ગદ્ય)	05	06
3.	પરં નિધાનમ् (નાટ્ય)	04	08
4.	વલભી વિદ્યાસ્થાનમ् (ગદ્ય)	04	05
5.	સુભાષિતવૈભવ: (પદ્ય)	05	06
6.	સર્વ ચારુતરં વસન્તે (પદ્ય)	02	03

ક્રમ	પાઠ/પ્રકરણનું નામ	ગુજરાતી	
		જનરલ વિકલ્પ વિના	જનરલ વિકલ્પ સાથે
7.	સંહતિઃ કાર્યસાધિકા (ગદ્ય)	03	04
8.	કાષાયાણાં કોઽપરાધઃ (ગદ્ય)	03	04
9.	ઉપકારહતસ્તુ કર્તવ્યઃ (નાટ્ય)	03	04
10.	દૌવારિકસ્ય સેવાનિષ્ઠા (નાટ્ય)	03	06
11.	વેદિતવ્યાનિ મિત્રાણિ (પદ્ય)	04	05
12.	સુભાષિતસપ્તકમ् (પદ્ય)	04	05
13.	દિષ્ટયા ગોગ્રહણં સ્વન્તમ् (નાટ્ય)	04	08
14.	હનુમદ્વર્ણિતરામવૃત્તાન્તઃ (પદ્ય)	04	05
15.	સુદુર્લભા સર્વમનોરમા વાણી (ગદ્ય)	03	04
16.	અજેયઃ સ ભવિષ્યતિ (પદ્ય)	04	05
17.	આચાર્યઃ ચરકઃ (ગદ્ય)	03	04
18.	બિલસ્ય વાણી ન કદાપિ મે શ્રુતા (ગદ્ય)	05	09
19.	વિનોદપદ્યાનિ (પદ્ય)	04	05
20.	સંસ્કૃતભાષાયાઃ વैશિષ્ટ્યમ् (ગદ્ય)	05	06
21.	અપઠિતમ्	04	04
	કુલ	80	112

નોંધ : ઉપરોક્ત પત્રકમાં દર્શાવેલ જનરલ વિકલ્પના ગુજરાતી નમૂનાના પ્રશ્નપત્ર મુજબના છે. અન્ય પ્રશ્નપત્ર માટે તે અલગ હોઈ શકે છે.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2024-25

ધોરણ-9

વિષય : સંસ્કૃત

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

ગુણ : 80

પ્રશ્ન ક્રમ	વિભાગ તથા પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
	વિભાગ-A (ગદ્ય વિભાગ)	[16]
1, 2	માતૃભાષામાં અનુવાદ અથવા અનુવાદ દોષ દૂર કરો (કોઈ પણ એક)	04
3થી 5	બહુવિકલ્પ પ્રકારના પ્રશ્નો (કોઈ પણ બે)	02
6થી 8	માતૃભાષામાં જવાબ (કોઈ પણ બે)	04
9, 10	ટૂંકનોંધ (કોઈ પણ એક)	02
11	ગદ્યાર્થગ્રહણ	04
	વિભાગ-B (પદ્ય વિભાગ)	[16]
12, 13	અનુવાદ દોષ દૂર કરો અથવા અન્વય (કોઈ પણ એક)	04
14થી 16	બહુવિકલ્પ પ્રકારના પ્રશ્નો (કોઈ પણ બે)	02
17થી 20	માતૃભાષામાં જવાબ (કોઈ પણ ત્રણ)	06
21થી 23	શ્લોકપૂર્તિ	04
	વિભાગ-C (નાટ્ય વિભાગ)	[16]
24, 25	માતૃભાષામાં અનુવાદ અથવા અનુવાદ દોષ દૂર કરો (કોઈ પણ એક)	04
26 થી 28	વાક્યો કોણ બોલે છે તે લખો. (કોઈ પણ બે)	02
29 થી 31	માતૃભાષામાં જવાબ (કોઈ પણ એક)	04
32 થી 34	ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)	04
35 થી 37	સંસ્કૃત વાક્ય બનાવો. (કોઈ પણ બે)	02
	વિભાગ-D (વ્યાકરણ વિભાગ)	[16]
38 થી 53	સમાનાર્થી, વિરુદ્ધાર્થી, વર્તમાનકાળ રૂપ, સામાન્ય ભવિષ્યકાળ રૂપ, સમ પ્રયોગ, પુટિંગ શબ્દ, નફુસકલિંગ શબ્દ, સ્વીલિંગ શબ્દ, નામરૂપ પુટિંગ, નામરૂપ સ્વીલિંગ, કૃદંત પ્રકાર, સંધિ છોડો અને જોડો, સમાસ પ્રકાર અને અવ્યય	16
	વિભાગ-E (સંયુક્ત વિભાગ)	[16]
54	કથાનકક્ષમમાં ગોઠવો	04
55	ગદ્યાર્થગ્રહણ (અપાઠિત)	04
56 થી 58	કર્તા સાથે કૃતિ જોડો	02
59	રેખાંકિત પદ શુદ્ધિ	03
60, 61	અર્થવિસ્તાર	03
	કુલ ગુણ	80

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2024-25

ધોરણ-9

વિષય : સંસ્કૃત
વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

ગુણ : 80

સૂચનાઓ :

- આ પ્રશ્નપત્રમાં પાંચ વિભાગો છે. દરેક વિભાગના ગુણ સરખા છે.
- પ્રશ્નોનાક્રમ 1 થી 61 છે.
- પ્રશ્નોની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.

વિભાગ-A (ગદ્ય વિભાગ)

[16]

- અધોદત્તસ્ય ગદ્યખણ્ડસ્ય માતૃભાષાયામ् અનુવાદ કુરુત ।
નીચે આપેલા નાટ્યખણ્ડનો માતૃભાષામાં અનુવાદ કરો.

[04]

Translate the following Passages into mother tongue.

પ્રશ્ન ક્રમાંક : 1

અથવા

- પ્રદત્તસ્ય ગદ્યખણ્ડસ્ય અનુવાદદોષ દૂરીકર્ત્ય અનુવાદ પુનઃ લિખત ।
આપેલ ગદ્યખણ્ડનો અનુવાદ દોષ દૂર કરો અનુવાદ ફરી લખો.

Rewrite the complete translation after removing Error the translation of the given passage

(નોંધ : ગદ્યખણ્ડની નીચે અનુવાદ આપવો તેમાં ચાર ભૂલો રાખવી)

- અધોદત્તાનાં સંસ્કૃત-પ્રશ્નાનાં ઉત્તરાણિ વિકલ્પેભ્યઃ ચિત્વા સંસ્કૃતે લિખત । (કેળપિ દ્વે) [02]
નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિકલ્પોમાંથી શોધીને સંસ્કૃતમાં લખો. (કોઈ પણ બે)

Find the answers to the following snanskrit questions from the options and write them in Sanskrit. (Any Two)

પ્રશ્ન ક્રમાંક : 3, 4, 5

- અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનાં ઉત્તરાણિ માતૃભાષાયાં લિખત । (કૌ અપિ દ્વા) [04]
નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તર માતૃભાષામાં લખો. (કોઈ પણ બે)

Answer the following questions in mother tongue. (Any two)

પ્રશ્ન ક્રમાંક : 6, 7, 8

- અધોદત્તસ્ય વિષયસ્ય ઉપરિ સંક્ષેપેણ ટિપ્પણી લિખત । (કોર્ઝિ એક:) [02]
નીચે આપેલા વિષય ઉપર ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ એક)

Write short note on the following. (Any one)

પ્રશ્ન ક્રમાંક : 9, 10

- अथोदत्तं गद्यखण्डं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखत । [04]
नीचे आपेला गद्यभंड वांचीने प्रश्नोना उत्तरो संस्कृतमां लघो.
Read the paragraph carefully and write answers in Sanskrit.
प्रश्न क्रमांक : 11 (गद्यपाठोमांथी ज आ गद्यभंड पूछवो. तेमां नीचे चार प्रश्नो मूळवा.)

विभाग-B (पद्य विभाग) [16]

12. प्रह्लस्य श्लोकस्य अनुवाददोषं दूरीकृत्य अनुवादं पुनः लिखत । [04]
आपेल श्लोकना अनुवाद दोषने दूर करी अनुवाद फरी लघो.
Rewrite the complete translation after removing error the translation of the given sloka's.
(नोंध : एक श्लोक लभी तेनी नीचे अनुवाद आपवो. अनुवादमां चार भूलो राखवी जे शुद्ध करवा विद्यार्थीने आपवी)

अथवा

13. मञ्जभूषातः समुचितपदानि चित्वा अथोलिखितस्य श्लोकस्य अन्वयं पूरयित्वा पुनः लिखत ।
शब्दपेटीमांथी योऽय पद पसंद करी नीचे लघेला श्लोकनो अन्वय पूर्ण करीने फरीथी लघो.
Complete the application or gist of the following slokas by choosing the appropriate word from the word box and rewrite them.
प्रश्न क्रमांक : 13
(नोंध : एक श्लोक लभी तेनी नीचे अन्वय आपवो. अन्वयमां चार खाली जऱ्या राखवी, ते शब्दो नीचे शब्दपेटीमां आपवा.)

- अथोदत्तानां संस्कृत-प्रश्नानां उत्तराणि विकल्पेभ्यः चित्वा संस्कृते लिखत । (कौ अपि द्वौ) [02]
नीचे आपेला संस्कृत प्रश्नोना उत्तरो विकल्पोमांथी शोधीने संस्कृतमां लघो. (कोई पछा ने)
Find the answers to the following sanskrit questions from the options and write them in Sanskrit. (Any two)
प्रश्नक्रमांक : 14, 15, 16

- अथोदत्तानां प्रश्नानां उत्तराणि मातृभाषायां लिखत । (के अपि त्रयः) [06]
नीचे आपेला प्रश्नोना उत्तर मातृभाषामां लघो. (कोई पछा त्रिंश)

Write the following answers in mother tongue. (Any three)

प्रश्न क्रमांक : 17, 18, 19, 20

- श्लोकपूर्ति कुरुत । (कौ अपि द्वौ) [04]
श्लोकपूर्ति करो. (कोई पछा ने)

complete the verses. (Any two)

प्रश्न क्रमांक : 21, 22, 23

(पद्यपाठोना स्वाध्यायमां श्लोकपूर्ति माटे आपवामां आवेला श्लोको ज श्लोकपूर्ति माटे पूछवा, अन्य नहीं.)

विभाग-C (नाट्यविभाग) [16]

- अथोदत्तस्य नाट्यखण्डस्य मातृभाषायाम् अनुवादं कुरुत । [04]
नीचे आपेला नाट्यभंडनो मातृभाषामां अनुवाद करो.
Translate the following dialogues into mother tongue.
प्रश्न क्रमांक : 24

अथवा

- प्रदतस्य नाट्यखण्डस्य अनुवाददोषं दूरीकृत्य अनुवादं पुनः लिखत ।
आपेला नाट्यभंडनो अनुवाद दोष दूर करी अनुवाद फरीथी लघो.
Wrie the compete translation after removing Error the translation of the given drama.
(नोंध : एक नाट्यभंड लभी तेनो अनुवाद आपवो, अनुवाद लेखनमां चार भूलो सुधारवा आपवी)
- अधोदत्तानि वाक्यानि कः वदति इति लिखत । (केऽपि द्वे) [02]
नीये आपेला वाक्यो कोण बोले छे ते लघो. (कोई पश्च बे)
Write who speaks the following sentences. (Any two)
प्रश्न कमांक : 26, 27, 28
(ज्ञेत्रकां स्वरूपे विभाग 'अ' मां वाक्य अने विभाग 'ब'मां वक्तानुं नाम लभी वाक्य-वक्ता ज्ञेत्रवा पूछिवुं)
- अधोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि मातृभाषायां लिखत । (केऽपि द्वे) [04]
नीये आपेला प्रश्नोना उत्तर मातृभाषामां लघो. (कोई पश्च बे)
Answer the following dialogues in mother tongue. (Any one)
प्रश्न कमांक : 29, 30, 31
- अधोदत्तयोः विषययोः उपरि संक्षेपेण टिप्पणी लिखत । (केऽपि द्वे) [04]
नीये आपेला विषय उपरि टूकनोंध लघो. (कोई पश्च बे)
Write short note on the following topics. (Any two)
प्रश्न कमांक : 32, 33, 34
- कोष्ठगातानि पदानि प्रयुज्य वाक्यानि रचयत । (केऽपि द्वे) [02]
कौंसमां आपेलां पदोनो उपयोग करीने वाक्यो बनावो. (कोई पश्च बे)
Make sentences using words given in the brackets. (Any two)
प्रश्न कमांक : 35, 36, 37

विभाग-D (व्याकरण विभाग)

[16]

- अधोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि सूचनानुसारेण लिखत ।
नीये आपेला प्रश्नोना सूचना भुजब उतरो लघो.
Answer the follwoing questions according to instructions given.
- 38. ' ' शब्दस्य समानार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत । [01]
(त्राण विकल्पो आपवा..)
- 39. ' ' शब्दस्य विरुद्धार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत । [01]
(त्राण विकल्पो आपवा..)
- 40. अधोदत्तेभ्यः कियापदेभ्यः वर्तमानकालस्य रूपं चित्वा लिखत । [01]
(वर्तमानकाणनां कोईपश्च पुरुष अने वयननां कियापदो शोधवा माटे पूछिवा..)
(त्राण विकल्पो आपवा..)
- 41. अधोदत्तेभ्यः कियापदेभ्यः सामान्य-भविष्यकालस्य रूपं चित्वा लिखत । [01]
(सामान्य भविष्यकाणनां कोईपश्च पुरुष अने वयननां कियापदो शोधवा माटे पूछिवा..)
(त्राण विकल्पो आपवा..)

42. अधोदत्तस्य वाक्यस्य 'स्म' प्रयोगं कृत्वा वाक्यं पुनः लिखत । [01]
 (अन्य पुरुषनुं ज कियापृष्ठ पूछवुं, जवाब माटे त्रण विकल्पो आपवा.)
43. अधोदत्तेभ्यः शब्देभ्यः पुल्लिङ्गशब्दं चित्वा लिखत । [01]
 (त्रणेय लिंगनां एक एक अभ त्रण विकल्पो आपवा, तेमांथी पुलिंग शब्द शोधवानो रहेशे.)
44. अधोदत्तेभ्यः शब्देभ्यः स्त्रीलिङ्गशब्दं चित्वा लिखत । [01]
 (त्रणेय लिंगनां एक एक अभ त्रण विकल्पो आपवा, तेमांथी स्त्रीलिंग शब्द शोधवानो रहेशे.)
45. अधोदत्तेभ्यः शब्देभ्यः नपुंसकलिङ्गशब्दं चित्वा लिखत । [01]
 (त्रणेय लिंगनां एक एक अभ त्रण विकल्पो आपवा, तेमांथी नपुंसकलिंग शब्द शोधवानो रहेशे.)
46. अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः विभक्तेः वचनस्य रूपं चित्वा लिखत । [01]
 (अकारान्त पुलिंग अने अकारान्त नपुंसकलिंगना प्रथमाथी सप्तभी विभक्ति सुधीनां नामपदोनो परियय आपवा माटे पूछवां.)
47. अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः विभक्तेः वचनस्य रूपं चित्वा लिखत । [01]
 (आकारान्त, इकारान्त अने ईकारान्त स्त्रीलिंगनां प्रथमाथी सप्तभी विभक्ति सुधीनां नामपदोनो परियय आपवा माटे पूछवां.)
48. अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः अव्ययपदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत । [01]
 (अव्यय प्रयोग माटेनी एक खाली जग्या पूछवी. जवाब माटे त्रण विकल्पो आपवा.)
- रेखाङ्कितपदस्य कृदन्तप्रकारं विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत । [02]
- 49, 50
 (कृदंत दर्शावतां बे वाक्यो पूछवां, कृदंतवाचक पदने रेखांकित करवुं, उत्तर माटे त्रण-त्रण विकल्पो आपवा.)
51. अधोदत्तस्य सन्धिविच्छेदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत । [01]
 (संधि छोडवा माटेनो एक प्रश्न पूछवो, जवाब माटे त्रण विकल्पो आपवा.)
52. अधोदत्तस्य सन्धियुक्तं पदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत । [01]
 (संधि जोडवा माटेनो एक प्रश्न पूछवो, जवाब माटे त्रण विकल्पो आपवा.)
53. अधोदत्तस्य सामासिकपदस्य समासप्रकारं विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत । [01]
 (सामासिक पदनी सामे जवाब माटे त्रण विकल्पो आपवा.)

विभाग-E (संयुक्त विभाग) [16]

54. अधोदत्तानि वाक्यानि कथानकक्रमानुसारेण स्थापयत । [04]
 नीये आपेलां वाक्यो कथानकक्रम अनुसार गोठवो.
 Arrange the sentences according to sequence of the story.
 (घटनाक्रमने ध्यानमां राखीने गाधखंडोमांथी A, B, C अने D ऐवा चार वाक्यो मूळवां.)

55. અધોદત્તં ગદ્યખણ્ડં પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતે લિખત । (અપઠિતમ्) [04]

નીચે આપેલ ગદ્યખણ્ડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.

Read the following passage carefully and write answers in Sanskrit.

(વિદ્યાર્થીઓની વયક્ષાને ધ્યાનમાં રાખીને પાઠ્યપુસ્તક સિવાયનો સંસ્કૃત ગદ્યખણ્ડ મૂકવો. ગદ્યખણ્ડ નીચે સંસ્કૃતમાં ચાર પ્રશ્નો મૂકવા.)

- કર્તૃ-કૃતીનાં યોગ્ય મેલનં કુરુત । (કોઈપણ દ્વે)

[02]

કર્તા સાથે યોગ્ય કૃતિ જોડો. (કોઈ પણ બે)

Match the following with author and their books. (Any two)

પ્રશ્ન ક્રમાંક : 56, 57, 58

(ગદ્ય, પદ અને નાટ્ય પાઠોના કર્તા અને કૃતિઓને યોગ્ય રીતે જોડવા માટેના પ્રશ્ન પૂછવા. ‘અ’ વિભાગમાં કર્તા અને ‘બ’ વિભાગમાં મૂળ કૃતિનું કે પાઠનું નામ લખવું).

- રેખાઙ્કિતાનિ પદાનિ શુદ્ધાનિ કૃત્વા ગદ્યખણ્ડ પુનઃ લિખત । (કાન્યપિ ત્રીણિ)

[03]

રેખાઙ્કિત પદોને શુદ્ધ કરીને ગદ્યખણ્ડ ફરીથી લખો. (કોઈ પણ ત્રણ)

Correct the underlined words and rewrite the paragraph. (Any Three)

પ્રશ્ન ક્રમાંક : 59

(અનુસ્વાર-અનુનાસિક લેખનને ધ્યાનમાં રાખીને ગદ્યખણ્ડ પૂછવા, ચાર શબ્દો રેખાઙ્કિત કરવા.)

- અધોદત્તસ્ય શ્લોકસ્ય માતૃભાષાયામ् અનુવાદ કૃત્વા અર્થવિસ્તાર કુરુત । (કોઈપણ એકઃ)

[03]

નીચે આપેલા શ્લોકનો માતૃભાષામાં અનુવાદ કરીને અર્થવિસ્તાર કરવો. (કોઈ પણ એક)

Translate the following verses and expand the idea. (Any One)

પ્રશ્ન ક્રમાંક : 60, 61

(અર્થવિસ્તાર માટે બે શ્લોકો પૂછવા.)

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2024-25

ધોરણ-9

વિષય : સંસ્કૃત

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર

ગુણ : 80

સૂચનાઓ :

- આ પ્રશ્નપત્રમાં પાંચ વિભાગો છે. દરેક વિભાગના ગુણ સરખા છે.
- પ્રશ્નોના ક્રમ 1 થી 61 છે.
- પ્રશ્નોની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.

વિભાગ-A (ગદ્ય વિભાગ:)

[16]

- અધોદત્તસ્ય ગદ્યખણ્ડસ્ય માતૃભાષાયામ् અનુવાદં કુરુત । (કોઈપણ એક:) [04]
નીચે આપેલા ગદ્યખણ્ડનો માતૃભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈ પણ એક)
- કર્મિસ્તિત્વ વને ખરનખરઃ નામ સિહઃ પ્રતિવસતિ સ્મ । સઃ કદાચિત્ ઇતસ્તતઃ પરિભ્રમન् ક્ષુધાર્તઃ ન કશ્ચિત્
અપિ આહારં અલભત । તતઃ સૂર્યાસ્તસમયે એકાં મહર્તી ગુહાં દૃષ્ટવા સઃ અચિન્તયત્ - “નૂં એતસ્યાં
ગુહાયાં રાત્રૌ કોઈપણ જીવઃ આગચ્છતિ । અતઃ અત્રૈવ નિગૂઢો ભૂત્વા તિષ્ઠામિ” ઇતિ ।

અથવા

- પ્રદત્તસ્ય ગદ્યખણ્ડસ્ય અનુવાદદોષં દૂરીકૃત્ય અનુવાદ પુનઃ લિખત.
આપેલા ગદ્યખણ્ડનો અનુવાદ દોષ દૂર કરી અનુવાદ ફરી લખો.

Rewrite the complete translation after removing error from the translation of the given passage.

- કૃષક: વૃદ્ધ: મરણાસનઃ ચ આસીત् । તસ્ય સમીપે સ્થિતઃ તસ્ય પુત્ર: તસ્મૈ કૃષકાય કથયતિ, “તાત !
અદ્ય માર્ગે મયા ધનસ્યૂઃ પ્રાપ્તઃ । તસ્ય દર્શનાત् આનન્દ: જાતઃ । તેન મદીયં દારિદ્રયં નષ્ટ ભવિષ્યતિ
ઇતિ વિચાર્ય ધનસ્યૂતગ્રહણાય અહં હસ્તં પ્રાસારયમ् । કિન્તુ તદૈવ મયા ભવદીયઃ ઉપદેશઃ સ્મृતઃ - ‘અન્યસ્ય
ધનસ્ય ગ્રહણમ् અસ્માકં કુલાચારઃ ન’ ઇતિ । અતઃ અહં તં ધનસ્યૂતં તત્ત્રૈવ અત્યજમ् ।”
અનુવાદ : ખેડૂત વૃદ્ધ અને ભરણ પાંખેલો હતો. તેની પાસે રહેલો તેનો પુત્ર તે ખેડૂતને કહે છે, “બેટા,
આજે માર્ગમાં મેં ધનનો થેલો પ્રાપ્ત થયેલો. તેને જોતાં આનંદ થયો. તેથી મારી ગરીબાઈ નાશ થશે એમ
વિચાર્ય ધનનો થેલો લેવા મેં હાથ ફેલાવ્યો. પણ ત્યારે જ મેં આપનો ઉપદેશ યાદ કર્યો. બીજું ધન લેવું
આપણો કુલાચાર છે. આથી હું તે ધનનો થેલો ત્યાં જ છોડી આવ્યો.”

- અધોદત્તાનાં સંસ્કૃત-પ્રશ્નાનાં ઉત્તરાણ વિકલ્પેભ્ય: ચિત્વા સંસ્કૃતે લિખત । (કોઈપણ દ્વે) [02]
નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિકલ્પમાંથી શોધીને સંસ્કૃતમાં લખો. (કોઈ પણ બે)
- સંસ્કૃતભાષાયાં લક્ષશ્લોકપરિમિતઃ ગ્રન્થઃ કઃ ?
(A) મહાભારતમ् (B) રામાયણમ् (C) દશકુમારચરિતમ्
- પરસ્ય દુર્ગાનુવાદ: કસ્મૈ રાચતે ?
(A) દયાગ્રસ્તાય (B) ઈર્ષાગ્રસ્તાય (C) માનગ્રસ્તાય

5. प्रभातकाले वायसः कम् अपश्यत् ?
 (A) कपोतम् (B) व्याधम् (C) वृक्षम्
- अधोदत्तानां प्रश्नानां उत्तराणि मातृभाषायां लिखत । (कौ अपि द्वौ)
 नीचे आपेला संस्कृत प्रश्नोना उत्तर मातृभाषामां लघो. (કोई पछ भे)
6. दशकुभारथरितनी विशेषताओ दर्शावो.
7. गांधीજાએ શાંતસ્વરે સત્યદેવને શું કહું ?
8. સ્નેહપૂર્ણ વાણીને પણ કોણ અનુભવી શકતું નથી ?
- अधोदत्तस्य विषयस्य उपरि संક्षेपेण टिप्पणी लिखत । (का अपि एका)
 नीचे आપेला वિષય ઉપર ટૂકનોંધ લघો. (કોઈ પણ એક)
9. સંસ્કૃતભાષાની કોઈપણ બે વિશેપતાઓ.
10. આચાર્ય ચરક
- अधોદત्तं ગद્યખण્ડं પठિત्वा પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતે લિખત.
 नીચે આપેલા ગદ્યખંડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તરો સંસ્કૃતમાં લઘો.
11. કિમ् ઔषધं વિના સમ્યક् વ્યવહારેણાપि જનઃ રોગરહિતઃ ભવિતુમ् અર્હતી'તિ ? તસ્યેદમુત્તરમ् । યદા રોગઃ શરીરે પ્રવિષ્ટો ભવતિ, તદા ઔષધસ્ય આવશ્યકતા ભવતિ । પરન્તુ શરીરે રોગસ્ય પ્રવેશઃ એવ ન સ્યાત् એતદર્થ્મ માનવેન સમ્યક् વ્યવહારઃ કરણીય એવ । વ્યવહારસ્યાપિ સ્વાસ્થ્યે પ્રભાવો ભવતીત્યેષઃ ચરકાચાર્યસ્ય ઉપદેશઃ ।

પ્રશ્ના :

(અ) એકપદેન ઉત્તરત.

- (i) _____ વિના જનઃ રોગરહિતઃ ભવિતુમ् અર્હતિ ।
 (ii) વ્યવહારસ્ય પ્રભાવઃ કુત્ર ભવતિ ।

(બ) પૂર્ણવાક્યેન ઉત્તરત ।

- (i) ઔષધસ્ય આવશ્યકતા કદા ભવતિ ?
 (ii) માનવેન સમ્યગ् વ્યવહારઃ કિર્મર્થ કરણીય : ?

વિભાગ-B (પદ્ય વિભાગ)

[16]

- પ્રદત્તસ્ય શ્લોકસ્ય અનુવાદદોષં દૂરીકૃત્ય અનુવાદ પુનઃ લિખત ।
 આપેલા શ્લોકના અનુવાદ દોષને દૂર કરી અનુવાદ ફરી લઘો.

Rewrite the complete translation after removing Error the translation of the given sloka's :

12. સીમન્તિનીષુ કા શાન્તા રાજા કોઽભૂત् ગુણોત્તમઃ ।
 વિદ્વદભિઃ કા સદા વન્દા ચાત્રૈવોક્તં ન બુધ્યતે ॥ 1 ॥
 અનુવાદ : શ્રીમંતોમાં કોણ શાન્ત હતી ? ઉત્તમ દોષવાળા રાજા કોણ હતા ? વિદ્વાનોએ કોણી સદા નિંદા કરી છે ? અહીં જ કહેલું છે જ જણાય છે.

અથવા

- મञ્જૂષાતઃ સમુચ્ચિતપદાનિ ચિત્વા અધોલિખિત-શલોકસ્ય અન્વયં ભાવાર્થ વા પૂર્યિત્વા પુનઃ લિખત.

विभाग-C (नाट्यविभाग)

[16]

- अथोदत्तस्य नाट्यखण्डस्य मातृभाषायाम् अनुवादं कुरुत । [04]
नीये आपेला नाट्यभंडनो मातृभाषामां अनुवादं करो.

24. राजा - अपूर्व इव ते हर्षः । ब्रूहि केनासि विस्मितः ।
भटः - अश्रद्धेयं प्रियं प्राप्तं सौभद्रो ग्रहणं गतः ।
राजा - कथमिदानीं गृहीतः ?
भटः - रथमासाद्य निःशङ्कं बाहुभ्यामवतारितः ।

अथवा

- प्रदत्तस्य नाट्यखण्डस्य अनुवाददोषं दूरीकृत्य अनुवादं पुनः लिखत ।
आपेला नाट्यभंडनो अनुवाद दोषने दूर करी अनुवाद फरी लघो.

Rewrite the Complete translation after removing Error the translation of the give drama.

25. शार्विलकः - एवम् । तर्हि श्वभिः खाद्यताम् ।
चारुदत्तः - नहि ।
शार्विलकः - अहो आश्वर्यम् । किं करोमि । वदत्वार्यः ।
चारुदत्तः - तन्मुच्यताम् ।
अनुवाद - शार्विलक - ऐम, तो सिंहो वडे भवडाववामां आवे.
चारुदत्त - हा.
शार्विलक - अरे ! आश्वर्य छे ! शुं कुं ? सांभળो आर्य !
चारुदत्त - तो बांधी देवामां आवे.

- अधोदत्तानि वाक्यानि कः वदति इति लिखत । (के अपि द्वे) [02]
नीये आपेला वाक्यो कोण बोले छे ते लघो. (कोई पछ नह)

विभाग - अ

26. महाराजनिकटे गन्तुम् इच्छामि । - युवकः
27. अहं घटपण्डितः अस्मि । - भोजः
28. तर्हि अहं वृष्टिः भविष्यामि । - शकारः
- सन्यासी

विभाग - ब

- अधोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि मातृभाषायां लिखत । (कौ अपि द्वौ) [04]
नीये आपेला प्रश्नोना उत्तर मातृभाषामां लघो. (कोई पछ नह)

29. शस्त्रने विशे भीमनो शो भत छे ?
30. राजा भोज अने युवकनो विवाद क्यारे अटकी जाय छे ? शा माटे ?
31. संन्यासी कोने कोने रोकवानी ना पाउ छे ?

- अधोदत्तयोः विषययोः उपरि संक्षेपेण टिप्पणी लिखत । (के अपि द्वे) [04]
नीये आपेला विषय उपर टूकनोंध लघो. (कोई पछ नह)

32. राजकुमार अभिभन्नु

33. द्वारपाणी प्रामाणिकता

34. राजा भोज

- कोष्ठगतानि पदानि प्रयुज्य वाक्यानि रचयत । (के अपि द्वे) [02]
कौसमां आपेलां पठोनो उपयोग करीने वाक्यो बनावो. (कोई पछ नह)
35. तुं तो द्वारपाण छे.
(युष्मद् तु दौवारिक अस्)

36. વિષ્ણુ ગરુડ પર સવાર હોય છે.

(વિષ્ણુ ગરુડારૂઢ ભૂ)

37. હું અભિમન્યુ છું.

(અસ્મદ અભિમન્યુ અસ)

વિભાગ-D (વ્યાકરણ વિભાગ)

[16]

● અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સૂચનાનુસારેણ લિખત ।

નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સૂચના મુજબ ઉત્તરો લખો.

38. ‘સૂર્યः’ શબ્દસ્ય સમાજાર્થકં શબ્દમ् અધોદત્તેભ્યઃ વિકલ્પેભ્યઃ ચિત્વા લિખત । [01]

વરાહઃ, આદિત્યઃ, અર્ગિનઃ

39. ‘દૂરસ્થः’ શબ્દસ્ય વિરુદ્ધાર્થકં શબ્દમ् અધોદત્તેભ્યઃ વિકલ્પેભ્યઃ ચિત્વા લિખત । [01]

અસ્થઃ, સમીપસ્થઃ, તટસ્થઃ

40. અધોદત્તેભ્ય ક્રિયાપદેભ્યઃ વર્તમાનકાલસ્ય અન્યપુરુષસ્ય એકવચનસ્ય રૂપં ચિત્વા લિખત । [01]

પ્રવિશામિ, પ્રવિશસિ, પ્રવિશતિ

41. અધોદત્તેભ્ય ક્રિયાપદેભ્યઃ સામાન્ય-ભવિષ્યકાલસ્ય અન્યપુરુષસ્ય બહુવચનસ્ય રૂપં ચિત્વા લિખત । [01]

ભવિષ્યતિ, ભવિષ્યન્તિ, ભવિષ્યતઃ

42. અધોદત્તસ્ય વાક્યસ્ય ‘સ્મ’ પ્રયોગં કૃત્વા વાક્યં પુનઃ લિખત । [01]

પઠનપાઠનં ચ અભવત् ।

(A) પઠનપાઠનં ચ ભવતિ સ્મ ।

(B) પઠનપાઠનં ચ ભવન્તિ સ્મ ।

(C) પઠનપાઠનં ચ ભવામિ સ્મ ।

43. અધોદત્તેભ્યઃ શબ્દેભ્યઃ પુલિઙ્ગશબ્દં ચિત્વા લિખત । [01]

જીવઃ, બિલમ्, જરા

44. અધોદત્તેભ્યઃ શબ્દેભ્યઃ સ્ત્રીલિઙ્ગશબ્દં ચિત્વા લિખત । [01]

પ્રાકૃતઃ, પ્રકૃતિઃ, અનુદિતઃ

45. અધોદત્તેભ્યઃ શબ્દેભ્યઃ નપુંસકલિઙ્ગશબ્દં ચિત્વા લિખત । [01]

આનનમ्, ભાર્યા, ષડાનનઃ

46. અધોદત્તેભ્યઃ નામરૂપેભ્યઃ તૃતીયાવિભક્તો: એક વચનસ્ય રૂપં ચિત્વા લિખત । [01]

જાને, જાનેન, જાનાતુ

47. અધોદત્તેભ્યઃ નામરૂપેભ્યઃ દ્વિતીયાવિભક્તો: એક વચનસ્ય રૂપં ચિત્વા લિખત । [01]

વિદ્યા, વિદ્યામ्, વિદ્યાયઃ

48. અધોદત્તેભ્યઃ વિકલ્પેભ્યઃ અવ્યયપદં ચિત્વા રિક્તસ્થાનં પૂર્યત । [01]

મમ સમીપમ् આગઢ્ય ।

(તત્ત્ર, અત્ર, યત્ત્ર)

- रेखाङ्कितपदस्य कृदन्तप्रकारं विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत् । [02]
- 49. छात्राः सरस्वतीं स्मृत्वा पुराणं पठन्ति ।
(विध्यर्थकृदन्तम्, सम्बन्धकभूतकृदन्तम्, हेत्वर्थकृदन्तम्)
- 50. शिशवः गृहम् आगन्तुं यतन्ते ।
(हेत्वर्थकृदन्तम्, कर्तरिभूतकृदन्तम्, सम्बन्धकभूतकृदन्तम्)
- 51. अधोदत्तस्य सन्धिविच्छेदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत् । [01]
अत्रैव
(अत्र + एव, अत्र + इव, अ + त्रैव)
- 52. अधोदत्तस्य सन्धियुक्तं पदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत् । [01]
सन्ति + इति
(सन्तिति, सन्तीति, सन्तीती)
- 53. अधोदत्तस्य सामासिकपदस्य समासप्रकारं विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत् । [01]
सूर्यास्तः
(तत्पुरुषः, द्वन्द्वः, बहुब्रीहिः)

विभाग-E (संयुक्त विभाग)

[16]

54. अधोदत्तानि वाक्यानि कथानकक्रमानुसारेण स्थापयत । [04]
नीये आपेलां वाक्ये कथानकम् अनुसार गोठवो.
(A) अनन्तरं ते सर्वे जालेन बद्धाः अभवन् ।
(B) इति विचिन्त्य कपोताः सर्वे जालमादाय उत्पतिताः ।
(C) वृद्धानां वचनं आपत्काले ग्राह्यम् एव ।
(D) तदत्र धैर्यमवलम्ब्य इदानीम् एवं क्रियताम् ।
55. अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रदत्त प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखत् । (अपठितम्) [04]
नीये आपेल गद्यभिं वांचीने प्रश्नोना उत्तर संस्कृतमां लभो.
मयूरोऽतीव सुन्दरो विहगः । तस्य पुच्छं मनोहरम् । वर्षासु यदा घनानां गर्जनं श्रुयते तदा मयूरः हर्षेण नृत्यति । वृक्षस्य शाखायां स्थितः सः मधुराभिः केकाभिरस्मानाहलादयति । तस्य रमणीयं रूपं दृष्ट्वा मनोहराश्च केका श्रुत्वा बालाः मोदन्ते । मयूरस्य स्वरो मधुरः काकस्य तु परुषः । मयूरः सरस्वत्याः वाहनमिति जनाः वदन्ति ।
प्रश्नाः
(अ) एक पदेन उत्तरत ।
(i) _____ सुन्दरः विहगः ।
(ii) मयूरः कस्याः वाहनम् अस्ति ।
(आ) पूर्णवाक्येन उत्तरत :
(i) मयूरस्य पुच्छं कीदृशम् ।
(ii) मयूरः कदा हर्षेण नृत्यति ?
- कर्तृ-कृतीनां योग्यं मेलनं कुरुत । (केऽपि द्वे) [02]
कर्ता साथे योऽयं फृति जोडो. (कोई पञ्च भे)

विभाग : अ

56. महाकविः कालिदासः
 57. आचार्यः चरकः
 58. पण्डितः विष्णुशर्मा

विभाग : ब

- रामायणम्
- ऋतुसंहारः
- चरकसंहिता
- पञ्चतन्त्रम्

- रेखांकितानि पदानि शुद्धानि कृत्वा गद्याखण्डं पुनः लिखत । (कान्यपि त्रीणि) [03]
 रेखांकित पदोने शुद्ध करीने गद्यभंड फरीथी लघो. (कोई पश्च त्रिश)
 - 59. खिस्तस्य पुंचयां शताब्द्याम् इदं उपनगरं मैत्रकाणां राजधानी आसीत् । मैत्रकाणाम् व्यवस्थानुसारं
 अध्ययनस्य समाप्त्यनन्तरं शास्त्रार्थः भवति स्म । शास्त्रार्थे विभिन्नानां मतमतान्तराणां खंडन-मण्डनपूर्वकं
 विमर्शः भवति स्म ।
 - अधोदत्तस्य श्लोकस्य मातृभाषायाम् अनुवादं कृत्वा अर्थविस्तारं कुरुत । (कोई एकः) [03]
 नीये आपेला श्लोकनो मातृभाषामां अनुवाद करीने अर्थविस्तार करो. (कोई पश्च एक)
 - 60. अविश्रामं वहेद् भारं शीतोष्णं च न विन्दति ।
 ससन्तोषस्तथा नित्यं त्रीणि शिक्षेत गर्दभात् ॥
 - 61. सोत्साहानां नास्त्यसाध्यं नराणां
 मार्गारब्द्याः सर्वयत्नाः फलन्ति ॥
-

Competency Based Questions (ક્ષમતા આધારિત પ્રશ્નો)ની વિગત

ધોરણ - 9

વિષય : સંસ્કૃત (017)					
વિભાગ-A					
પ્રશ્નાં ક્રમ	પ્રશ્નની રૂક્માં વિગત	Competency (ક્ષમતા)	જીવન	Learning Outcome (અભ્યરન નિયતી)	
3,4,5	સંસ્કૃત જ્યાબ (અભ્યરિકલ્ય)	C-1.1, C-2.1	02	S-0924	સંસ્કૃત પ્રશ્નો સમજને ઉતારો લાભે છે.
11	ગદ્યાથ્રાચાર (પદિત) સંસ્કૃતમાં	C-1.1, C-1.2, C-2.1	04	S-0905 S-0924 S-0926	આદર્શ વાંચન-પાડ વાંચન પ્રશ્નો સમજ તુઠર આપે છે. સરળ સંસ્કૃત વાક્ય રચના કરે છે.
વિભાગ-B					
13	આચાર	C-1.2 C-2.1 C-2.3	04	S-0901 S-0916 S-0935 S-0920	સંસ્કૃત વર્ગિયામાં સહભાગી બને છે. સંસ્કૃત ભાષા-ની ચર્ચાત્ત્વિ જીવણે છે. વાક્યમાં વપરાયેલા પદો-ફી જરૂરિયાત અનુસાર સંખી-સમાસ વ્યાકરણનું પાયાનું શાન મેળવે છે.
14,15,16	સંસ્કૃત જ્યાબ અભ્યરિકલ્ય	C-1.1 C-1.2	02	S-0924 S-0927	સંસ્કૃત પ્રશ્નો સમજને ઉતાર લાભે છે. સંસ્કૃત સામૂહિક વચ્ચેમાં ભાગ લે છે.
વિભાગ-C					
26,27,28	પાત્ર-ઉક્તિ	C-1.2 C-2.4	02	S-0905 S-0912 S-0915	આદર્શ વાંચન સાથે પદ વાંચવા પ્રેરાય સરળ સંસ્કૃત વાક્યનો ભાવાથી સમજે છે. બ્યવહાર અને વાજીનું એક્ષ્ય સમજે છે.

ક્રમાંક		પ્રચનની ટેક્નોલોજીની વિગત	Competency (ક્ષમતા)	ગુણ	Learning Outcome (આધ્યાત્મિક નિષ્પત્તિ)
35,36,37	સંસ્કૃત વાક્ય	C-4.1 C-1.2	02	S-0917 S-0934 S-0920	સંસ્કૃત નામોથી પરિચિત થાય છે. વ્યાકરણનો ઉપયોગ કરી વાક્ય રચના કરે છે. વ્યાકરણનું પાયાનું શાન મેળવે છે.
વિભાગ-D (વ્યાકરણ)					
38 થી 53	સમાનપથી, વિક્રદિશીથી, વર્તમાનકાળી, ભવિષ્યકાળી, સ્મા પ્ર્યોગ, પુલિયા, શરીરિયા, નિયુક્ષકતિંગ, નામરૂપ, કૂદાંત, સંધિ-સામાસ્ક.	C-4.1	14	S-0904 S-0917 S-0918 S-0919 S-0920 S-0933 S-0935	વ્યાકરણ નિયમોની સમજ મેળવે છે. સંસ્કૃત નામોથી પરિચિત થાય છે. મદદથી સંબાધથી કરે છે. સંધિ-સમાસ વિશે સમજે છે. વ્યાકરણનું પાયાનું શાન મેળવે છે. નામપદ-ક્રિયાપદ-વિભક્તિનો લેદ સમજે છે. સંધિ-સમાસ વિગ્રહ કરે છે.
વિભાગ-E					
54	ઘટનાક્રમ/કથાનકક્ષ	C-1.2 C-2.4	04	S-0901-S-905 S-0912	સંસ્કૃત આદર્શ વાંચન-સહભાગી બને.
55	ગદાર્થવિભાગ (અપદીક્તિ)	C-1.1 C-2.1	04	S-0905-S-50913 S-0924	સંસ્કૃત વાતાઓ થકી સરળ સંસ્કૃત સમજે છે.
60,61	અધ્યવિસ્તાર	C-1.2 C-2.1 C-3.1	03	S-0910 S-0914 S-0928	સુભૂષિત મહત્વ સમજ અથવિસ્તાર કરે છે. વિવિધ રસોનો આસ્વાદ માણે છે. પ્રહેલિકા-ચયટ્ટુક્રિતાનો અર્થાત્તથા કરે છે.